

**VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA LJUDSKA PRAVA**

*Stručna skupina za praćenje provedbe akcijskih planova
za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije
za razdoblje od 2008.-2013.*

IZVJEŠĆE
o provedbi Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije,
za 2010. godinu

Zagreb, travanj 2011.

I Z V J E Š Ć E
o provedbi Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije,
za 2010. godinu

S A D R Ž A J :

I. Uvod	str. 3
II. Izvješće o provedbi mjera	str. 6
- Poglavlje 1. Obitelj i socijalna skrb.....	str. 6
- Poglavlje 2. Obrazovanje.....	str.15
- Poglavlje 3. Rad i zapošljavanje.....	str.21
- Poglavlje 5. Nacionalne manjine.....	str.23
- Poglavlje 7. Suzbijanje i sankcioniranje diskriminatornog postupanja.....	str.30
III. Zaključak	str.32
IV. Dodatak	str.34

I. U V O D

Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije 2008.-2013. je dokument koji je usvojila Vlada Republike Hrvatske dana 17. rujna 2008. godine. Ovim dokumentom utvrđuje se postojeće stanje, određuju ciljevi i planiraju mjere za njihovo ostvarivanje kako bi se dogradio postojeći sustav zaštite od diskriminacije.

Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije 2008.-2013. (u daljnjem tekstu: *Nacionalni plan*) ima svrhu postizanja slijedećih ciljeva:

- dopuna postojećih nacionalnih dokumenata u skladu sa zaključcima Međunarodne konferencije protiv rasizma, rasne diskriminacije, ksenofobije i srodnih oblika netolerancije, Preporukama UN-ovog Odbora za uklanjanje rasne diskriminacije te Preporukama Europske komisije protiv rasizma i nesnošljivosti. Ujedno se sustav mjera za uklanjanje diskriminacije dopunjava u skladu s europskim dokumentima i ocjenama stanja u procesu pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji;
- jačanje javne svijesti o pravu na nediskriminaciju;
- postizanje odgovarajućeg predstavljanja potencijalno diskriminiranih društvenih skupina na svim razinama vlasti;
- jačanje njihovog sudjelovanja u društvenom životu;
- prihvatanje različitosti;
- edukacija državnih službenika i pravosudnih dužnosnika o značenju suzbijanja svih pojavnih oblika diskriminacije;
- promicanje međusobnog poštivanja građana;
- postizanje veće tolerancije u društvu.

Nacionalnim planom su obuhvaćena područja u kojima su definirane mjere i nositelji, i to:

- (1) obitelj i socijalna skrb
- (2) obrazovanje
- (3) rad i zapošljavanje
- (4) zdravstvo
- (5) nacionalne manjine
- (6) pružanje zaštite strancima
- (7) suzbijanje diskriminacije i diskriminatornog postupanja
- (8) vođenje statističkih podataka
- (9) tolerancija i suzbijanje diskriminacije kroz medije i civilno društvo.

Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava (u daljnjem tekstu: *Povjerenstvo*) prati provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije 2008.-2013. U skladu s poglavljem III. Nacionalnog plana, predviđeno je da *Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava* osnuje posebnu stručnu skupinu za praćenje provedbe akcijskih planova za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije 2008.-2013. i jedanput godišnje izvještava Vladu Republike Hrvatske o provedbi mjera.

U skladu s navedenim, *Povjerenstvo* je na sjednici dana 04. prosinca 2009. godine donijelo Zaključak vezano uz potrebu osnivanja Stručne skupine za praćenje provedbe akcijskih planova za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2008. do 2013. godine.

Temeljem navedenog Zaključka Povjerenstva, Ured za ljudska prava Vlade RH je 14. siječnja 2010. godine donio *Odluku o osnivanju i zadaćama Stručne skupine za praćenje provedbe akcijskih planova za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2008.-2013. godine* (u daljnjem tekstu: Stručna skupina) s zadaćom: (1) nadzora nad provedbom akcijskih planova za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2008. do 2013., (2) analize učinkovitosti provedbe akcijskih planova za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2008. do 2013., (3) jačanja međuinstitucionalne suradnje u provedbi akcijskih planova za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2008.-2013. godine i (4) koordinacije provedbe akcijskih planova za provedbu navedenog Nacionalnog plana.

Ured za ljudska prava Vlade RH zadužen je za koordiniranje radom i administrativno tehničke poslove Stručne skupine.

Jedna od prvih zadaća Stručne skupine je bila izrada *Izvešća o provedbi Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije, za 2008. i 2009. godinu*, a koje je Vlada Republike Hrvatske usvojila *Zaključkom na sjednici dana 17. prosinca 2010. godine.*

Radna skupina je pripremila posebno Izvešće koje će obuhvatiti samo mjere koje su se kontinuirano provodile, koje su u prošlom Izvešću navedene kao djelomično provedene ili nisu uopće provedene ili imaju rok provedbe u 2010. godini.

Slijedom navedenog, Radna skupina je pripremila *Nacrt Izvešća o provedbi Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije, za 2010. godinu* (u daljnjem tekstu: *Izvešće*).

Izvešće se temelji na podacima dostavljenim od strane nadležnih tijela državne uprave i javne vlasti, kao i drugih nadležnih institucija, i to od: Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstva uprave, Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (Agencije za odgoj i obrazovanje), Ureda za ljudska prava Vlade RH i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

U Izvešće su uključena mišljenja i preporuke Centra za ljudska prava.

Od 31 razmatrane mjere, **12 mjera je djelomično provedeno.**

Radi se o 12 mjera koje se provode ali s kašnjenjem u području - integracije osoba s invaliditetom, međugeneracijske solidarnosti, institucionalne skrbi za starije i nemoćne osobe, skrbi za psihički bolesne osobe, rješavanja pitanja nacionalnih manjina i sankcioniranja diskriminacije.

Vidljiv **napredak** je postignut u područjima *obrazovanja te suzbijanja i sankcioniranja diskriminatornog postupanja.*

U području *obrazovanja*, na inicijativu Povjerenstva za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, Nacionalnog odbora za odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo te Rektorskog zbora, ulažu se znatni naponi za uvođenje obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u visoka učilišta. Provode se stručne rasprave i seminari o suzbijanju stereotipa i predrasuda prema nacionalnim manjinama u kontekstu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Važno je naglasiti da se u *području obitelji i socijalne skrbi* uspješno i kontinuirano provodi obrazovanje policijskih službenika za potrebe suzbijanja obiteljskog nasilja.

U daljnjem periodu predstoje **izazovi** u području *ostvarivanja prava nacionalnih manjina*, posebice u dosljednoj primjeni članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina odnosno ostvarivanja plana zapošljavanja

pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, na što se ukazuje i u okviru procesa pregovora s EU.

Iz Izvješća je vidljivo da je u svim područjima djelovanja, većinom provedeno ili se kontinuirano provode aktivnosti koje pridonose unaprjeđenju sustava borbe protiv diskriminacije.

Prema zaprimljenim podacima državnih tijela, u svrhu provedbe mjera iz Nacionalnog plana u 2010. godini utrošeno je ukupno **1,345.775.520,22 kuna**. Ukupno utrošena financijska sredstva za provedbu mjera znatno su veća od gore iskazanih budući da su osigurana i utrošena kroz redovitu djelatnost tijela državne uprave, sredstvima donatora, sredstvima projekata EU i sl.

II. IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA

Poglavlje 1. OBITELJ I SOCIJALNA SKRB

Poglavlje 1.2. SUZBIJANJE DISKRIMINATORNOG PONAŠANJA U OBITELJSKIM ODNOSIMA

Mjera 1.2.2. Kontinuirano obrazovanje policijskih službenika za potrebe dosljedne primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova

Rok: Kontinuirano

Postignuti rezultati:

Ministarstvo unutarnjih poslova, u cilju provedbe zakonskih i podzakonskih propisa koji se odnose na problematiku nasilja u obitelji kontinuirano provodi edukacije policijskih službenika te pisanim uputama nadležnim ustrojstvenim jedinicama policije daje smjernice za provedbu zakonskih i podzakonskih propisa kako bi se unaprijedilo postupanje policije u slučajevima nasilja u obitelji.

Naime, edukacija specijaliziranih policijskih službenika za maloljetničku delinkvenciju, kaznenopravnu zaštitu djece i maloljetnika te obiteljsko nasilje provodi se putem *Specijalističkog tečaja* u trajanju od šest tjedana. Polaznici koji uspješno završe ovaj tečaj dobivaju certifikat specijaliziranog službenika što je temeljni uvjet za njihov raspored u sustavu policije na radna mjesta u čijem djelokrugu su, uz poslove maloljetničke delinkvencije i kazneno pravne zaštite djece i maloljetnika, i poslovi u vezi rada policije na zaštiti od nasilja u obitelji.

Na Policijskoj akademiji u Zagrebu kontinuirano se održavaju *Temeljni tečajevi* za rad policijskih službenika operativnih dežurstava policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji. Svrha navedene edukacije je osposobljavanje šefova smjena u policijskim postajama za postupanje u slučajevima kad imaju dojavu o nasilju u obitelji, jer oni zaprimaju prijavu, upućuju ophodnju na mjesto događaja u intervenciju i koordiniraju čitavim procesom. Navedenom izobrazbom postignuta je veća stručnost i profesionalnost u dijelu vezanom uz primjenu propisa i zakona kojima je uređeno postupanje policije u slučajevima nasilja u obitelji kao i poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite žrtava nasilja u obitelji. Policijska akademija izradila je plan intenzivnije provedbe Tečaja, tako da se do kraja 2011. godine planira završetak edukacije svih policijskih službenika operativnih dežurstava policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji.

Posebno je važno napomenuti da se kroz provedbu Tečaja ostvaruje i suradnja sa svim relevantnim državnim tijelima i ostalim čimbenicima važnim za suzbijanje nasilja u obitelji, pa su tako u provedbu određenih sadržaja uključeni eminentni stručnjaci iz Državnog odvjetništva, Visokog prekršajnog suda, centara za socijalnu skrb te organizacija civilnog društva.

U svrhu osiguranja maksimalne kvalitete u stjecanju kompetencija šefova smjena u području nasilja u obitelji, koncem 2010. godine, formirana je ad-hoc radna skupina sa zadaćom poboljšanja praktične nastave na Tečaju; izrade Hodograma postupanja šefova smjena u slučajevima nasilja u obitelji i izrade Standardnog operativnog postupanja kao upute policijskim službenicima za rješavanje slučajeva nasilja u obitelji. Navedena radna skupina izradila je i kompletnu *Standardnu operativnu proceduru za postupanje u slučajevima nasilja u obitelji*, koja obuhvaća tri hodograma postupanja – postupanje šefa smjene policijske postaje, postupanje policijske ophodnje upućene u intervenciju i postupanje specijaliziranih službenika za suzbijanje maloljetničke delinkvencije.

Nadalje, Odjel za policijsku obuku je u *Program temeljnog policijskog obrazovanja za zanimanje policajac* implementirao sadržaje iz područja obiteljskog nasilja: kaznena djela protiv braka, obitelji i mladeži, nasilničko

ponašanje u obitelji – prekršajno pravo, nasilje u obitelji (vrste, uzroci i posljedice, tipovi zlostavljača, postupanje policije), strategije rješavanja nasilja u obitelji, nasilje u obitelji-integrirane vježbe, taktika postupanja kod nasilja u obitelji, dok se problematika nasilja u obitelji odrađuje i u studijskim programima Visoke policijske škole.

Ministarstvo unutarnjih poslova surađuje i s drugim međunarodnim tijelima i organizacijama u cilju razmjene i usvajanja pozitivnih iskustava u prevenciji i suzbijanju nasilja u obitelji. S tim u vezi, Društvo za psihološku pomoć u sklopu programa „MATRA“ Ministarstva vanjskih poslova Nizozemske i u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi i Ministarstvom pravosuđa, provodi trogodišnji projekt suzbijanja nasilja u obitelji u Hrvatskoj. U okviru projekta provode se seminari „Izgradnja kapaciteta za usklađeno reagiranje na obiteljsko nasilje u zajednici“ na kojima policijski službenici, suci i socijalni radnici, između ostalog, razmjenjuju iskustva o načinima suradnje u cilju suzbijanja nasilja u obitelji.

Također je, u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, UNDP-om Hrvatska i Društvom za psihološku pomoć, tiskan *Priručnik za provedbu Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji* (2010. godine). Priručnik je tiskan u 2.000 primjeraka i distribuiran je u sve policijske postaje, centre za socijalnu skrb, obiteljske centre, prekršajne i općinske kaznene sudove, općinska državna odvjetništva, domove zdravlja i organizacije civilnoga društva koje skrbe o žrtvama obiteljskog nasilja.

Tabelarni prikaz: Problematika nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i rodne diskriminacije obuhvaćena je kroz temeljni tečaj za rad policijskih službenika (vidjeti: Dodatak)

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Provodi se kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: Ministarstvo unutarnjih poslova je iz sredstava Državnog proračuna u 2010. godini, za troškove tečajeva ukupno utrošilo **116.885,63 kn**.

Mjera 1.2.3. Provođenje posebnih programa za zatvorenike počinitelje kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, kaznenih djela s elementom nasilja te programa za odgajanje radi sprječavanja nasilja među maloljetnicima

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa

Rok: Kontinuirano

Postignuti rezultati:

Ministarstvo pravosuđa, u odnosu na zatvorenike - počinitelje kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa i kaznenih djela s elementom nasilja među maloljetnicima, provodi sljedeće programe: program prevencije recidivizma i kontrole impulzivnog ponašanja – usmjeren na počinitelje kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa i program tretmana zatvorenika počinitelja kaznenih djela s elementima nasilja (ART-*Agression Replacement Training*-treening zamjene agresije socijalno prihvatljivim ponašanjem).

Ovi programi usmjereni su na smanjivanje rizika od ponovnog počinjenja kaznenih djela, uključujući kaznena djela koja su izvršena na štetu članova obitelji – prvenstveno bračnih, odnosno izvanbračnih partnera i djece. Programe provode stručno osposobljeni službenici tretmana (psiholozi, socijalni pedagozi, socijalni radnici).

Glede programa za odgajanje radi sprječavanja nasilja među maloljetnicima, odgajajnici i maloljetnici su uključeni u program za odgajanje radi sprječavanja vršnjačkog nasilja.

Također, provodi se i program promicanja roditeljske kompetencije - odgovorno roditeljstvo. Riječ je o psihosocijalnom tretmanu i potpori roditeljima u zatvoru i promicanje roditeljske odgovornosti i smanjenje negativnih učinaka separacije roditelja i djece. Program se realizira u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, a provodi se od veljače 2010. godine u zatvorima u Rijeci, Splitu, Sisku i Varaždinu. Tijekom 2010. godine program su završila 72 zatvorenika.

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Provodi se kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Ministarstva pravosuđa, osigurana Državnim proračunom.

Poglavlje 1.3. INTEGRACIJA OSOBA S INVALIDITETOM

Mjera 1.3.1. Ujednačavanje položaja i prava osoba s invaliditetom u različitim sustavima

*Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s
Ministarstvom obitelji branitelja i međugeneracijske solidarnosti,
Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva,
Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje*

Rok: 2008.-2009.

Napomena: Radi se o mjeri koja je u *Izvešću za provedbu mjera Akcijskog plana, za razdoblje 2008.-2009.* godine, naznačena kao - djelomično provedena. Aktivnosti 1.3.1.1. i 1.3.1.3. su djelomično provedene dok je aktivnost 1.3.1.2. vezano uz „izradu stručne i analitičke podloge za poboljšanje prava s osnova invaliditeta na temelju prikupljenih podataka“ u potpunosti provedena.

Postignuti rezultati:

Aktivnost 1.3.1.1. Izrada programa psihosocijalne rehabilitacije

Rok: III kvartal 2008.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi započelo je sa izradom okvirnog programa psihosocijalne rehabilitacije za domove socijalne skrbi i druge pružatelje usluga koji skrbe za ovu vrstu korisnika. Nakon njegovog dovršetka, svaka ustanova će biti dužna temeljem okvirnog programa izraditi vlastiti plan psihosocijalne rehabilitacije sukladno potrebama i interesima korisnika, kao i lokalne zajednice u kojoj ustanova djeluje.

S obzirom na reformu sustava socijalne skrbi, koja bi trebala rezultirati novim Zakonom o socijalnoj skrbi, te s obzirom na to da su se tijekom 2010. godine izrađivali *Standardi kvalitete socijalnih usluga*, te da su u izradi drugi strateški dokumenti koji prate reformu sustava socijalne skrbi, donošenje programa psihosocijalne rehabilitacije privremeno je obustavljeno. *Program psihosocijalne rehabilitacije* će se donijeti nakon stupanja na snagu svih propisa koji su u uskoj vezi s programima psihosocijalne rehabilitacije.

Provedba aktivnosti: Aktivnost je djelomično provedena.

Aktivnost 1.3.1.3. Izrada propisa za poboljšanje prava s osnova invaliditeta

Rok: IV kvartal 2009.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je, radi usklađivanja s definicijom invaliditeta propisanom *Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom* odnosno uvođenja jedinstvene definicije osobe s invaliditetom na razini Republike Hrvatske koja bi vrijedila za sve sustave (zdravstvo, prosvjeta, socijalna skrb, mirovinsko osiguranje, branitelji, zapošljavanje), a temeljem Programa gospodarskog oporavaka, određeno nositeljem mjere: *"Analiza sustava socijalnih naknada, ujednačavanje naknada koje se dodjeljuju po istoj osnovi i puna primjena OIB-a kao instrumenta usmjeravanja mjera socijalne politike"*, odnosno aktivnosti: *definiranje jedinstvenog načina utvrđivanja invaliditeta* (izrada jedinstvene liste oštećenja, pregled važećih zakonskih propisa i popis propisa koje treba mijenjati, izrada nacrtu zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta).

Do danas izvršene su sljedeće aktivnosti i izrađeni ovi dokumenti:

1. *Pregled važećih zakonskih propisa s popisom članaka odnosno propisa koje treba mijenjati*
2. *Prijedlog Jedinstvene liste funkcionalnih sposobnosti*
3. *Prijedlog Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta*
4. *Prijedlog Uredbe o osnivanju ustanove za poslove vještačenja*

Kako nije bilo moguće procijeniti da li bi primjena *Prijedloga Jedinstvene liste funkcionalnih sposobnosti* utjecala na povećanje/smanjenje broja korisnika, a samim tim i na eventualno povećanje/gubitak prava, prije upućivanja Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta i Uredbe o osnivanju ustanove za

poslove vještačenja u proceduru donošenja, ocijenjeno je da je potrebno provesti probnu primjenu Prijedloga Jedinственe liste funkcionalnih sposobnosti na određenom uzorku (obveznici provođenja: nadležna ministarstva i javne ustanove u sustavu zdravstva, socijalne skrbi, obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, zaštite ratnih vojnih invalida i civilnih invalida rata, mirovinskog osiguranja, branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, djelatnih vojnih osoba).

Stoga je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 23. rujna 2010. godine donijela *Zaključak o prihvaćanju probne primjene Prijedloga Jedinственe liste funkcionalnih sposobnosti* (u daljnjem tekstu: Lista) kao preduvjeta za donošenje Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta i Uredbe o osnivanju ustanove za poslove vještačenja.

Ovim Zaključkom predviđene su sljedeće aktivnosti i rokovi:

- a) provođenje edukacije postojećih tijela vještačenja/vještaka - rok: 31. prosinca 2010. godine
- b) provođenje probne primjene Liste – rok: 31. lipnja 2011. godine
- c) usklađivanje Liste s rezultatima dobivenim probnom primjenom – rok: 30. rujna 2011. godine
- d) upućivanje Prijedloga Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta i Prijedloga Uredbe o osnivanju ustanove za poslove vještačenja; rok: 1. studeni 2011.

Edukacija postojećih vještaka/tijela vještačenja je izvršena i sada je u tijeku probna primjena Prijedloga Liste.

Usklađivanjem s tekstom navedene Konvencije, nakon provedbe predviđenih aktivnosti te uspostavljanja ujednačenih kriterija u postupku vještačenja uvođenjem jedinstvene liste i jedinstvenog tijela vještačenja, unaprijedit će se kvaliteta prikupljanja podataka u Hrvatskom registru osoba s invaliditetom (HZJZ), korisnicima će se olakšati ostvarivanje njihovih prava na osnovu invalidnosti jer će moći jedan nalaz koristiti u svim sustavima, uvođenjem jedinstvenog tijela vještačenja ujednačit će se kriteriji u postupku vještačenja, a smanjit će se troškovi provođenja postupka vještačenja na način da jedno tijelo vještačenja radi za sve sustave.

U izradi Prijedloga liste funkcionalnih sposobnosti, uz ostale stručnjake, sudjelovali su predstavnici sljedećih udruga: Hrvatskog saveza udruga tjelesnih invalida, Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih, Hrvatskog saveza slijepih, Hrvatskog saveza udruga osoba s mentalnom retardacijom, Saveza društava distrofičara Hrvatske, Saveza društava multiple skleroze Hrvatske, Sjaja - udruge za društvenu afirmaciju osoba s duševnim smetnjama i Udruge za autizam Zagreb.

Provedba aktivnosti: Aktivnost je djelomično provedena.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena.

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, osigurana Državnim proračunom.

Mjera 1.3.2. Osiguravanje na lokalnoj razini pružanja brzih i dostupnih informacija o ostvarivanju različitih vrsta pomoći i usluga

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

Rok: IV kvartal 2008. – za područje Zadarske, Splitsko-dalmatinske i Vukovarsko-srijemske županije

Rok: IV kvartal 2009. – implementacija na području cijele RH

Napomena: Prema Izvješću za provedbu mjera Akcijskog plana, za razdoblje 2008.-2009, navedena mjera je „djelomično provedena“ jer nije bila uspostavljena implementacija modela organizacije rada centara za socijalnu skrb na području cijele Republike Hrvatske u predviđenom roku, stoga se analizira i u ovom Izvješću.

Postignuti rezultati:

U okviru projekta razvoj sustava socijalne skrbi Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, u razdoblju od 2008.-2009., u sklopu širih reformskih procesa usmjerenih na modernizaciju i razvoj sustava socijalne skrbi, izrađeni su

standardi kvalitete socijalnih usluga s ciljem definiranja okvira za pružanje kvalitetnijih usluga korisnicima kao i veće učinkovitosti procjene kvalitete usluga.

U standardima kvalitete naglasak se stavlja prvenstveno na korisnike usluga, promicanje neovisnosti i autonomije korisnika, njihovo sudjelovanje u normalnom životu u prirodnom društvenom okruženju te posebno, poštivanje njihovih ljudskih, građanskih i socijalnih prava.

Tijekom 2010. godine u svim ustanovama socijalne skrbi (domovi socijalne skrbi i centri za socijalnu skrb) kojima je osnivač Republika Hrvatska započelo je uvođenje standarda kvalitete socijalnih usluga. U vezi s tim napominjemo da je jedan od standarda *«Dostupnost informacija»* čije usklađivanje omogućava sadašnjim i potencijalnim korisnicima usluga dobivanje svih informacija o socijalnim uslugama na koje imaju pravo, kako bi mogli pravilno odabrati one usluge koje najbolje zadovoljavaju njihove potrebe.

Također su izvršene i sve predradnje za novi organizacijski model rada u centrima za socijalnu skrb, koji je između ostalog usklađen i sa standardima kvalitete socijalnih usluga koji će se u 2011. godini implementirati na cijelom području Republike Hrvatske.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena.

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, osigurana Državnim proračunom.

Poglavlje 1.4. STARIJE OSOBE

Poglavlje 1.4.1. Međugeneracijska solidarnost

Mjera 1.4.1.1. Sustavno provođenje programa međugeneracijske solidarnosti

Nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s tijelima jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave i organizacijama civilnoga društva

Rok: Kontinuirano

Postignuti rezultati:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je tijekom 2010. godine u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave provodilo 84 Programa razvoja usluga za starije osobe Vlade Republike Hrvatske pod nazivom „Pomoć u kući starijim osobama“ i „Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama“. Programima su pružane besplatne socijalne usluge radi sprečavanja izoliranosti starijih, njihove veće kvalitete življenja, prevencije institucionalizacije i potpore ostanku u prirodnom okruženju.

Usluge dostupne kroz 54 Programa „Pomoći u kući starijim osobama“ bile su usmjerene na organiziranje prehrane starijih, obavljanje svakodnevnih kućnih poslova, održavanje osobne higijene i higijene prostora, pružanje osnovne zdravstvene skrbi i laičke psihosocijalne podrške kao i logističke usluge i posredovanje u ostvarivanju različitih prava za 15.200 uključenih korisnika.

Usluge dostupne kroz 30 Programa „Dnevni boravak i pomoć u kući“ obuhvaćale su pored usluga pomoći u kući dodatne sadržaje i aktivnosti u Dnevnim boravcima za starije osobe radi aktivnog sudjelovanja u vlastitom starenju i povećanja integracije starijih u razvoju lokalne zajednice. U Dnevnim boravcima odvijale su se različite radno-okupacijske i sportsko-rekreativne aktivnosti, radionice, tematska predavanja, predavanja o zdravstvenoj prevenciji i drugi sadržaji. Broj ukupno zaposlenih na izravnom pružanju usluga u 2010. godini iznosio je 1.007 osoba, najvećim dijelom iz nacionalnih prioriternih skupina za zapošljavanje, u omjeru 82 % žena i 18 % muškaraca.

Na područjima od posebne državne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je tijekom 2010. godine ugovorilo provedbu 52 Programa međugeneracijske solidarnosti odnosno 35 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodilo je Program pomoći u kući starijim osobama, a njih 17 Program Dnevni boravak i pomoć u kući. Uključenih korisnika sa područja od posebne državne skrbi bilo je 9.675 starijih osoba, a u izravnom pružanju usluga sudjelovalo je 634 zaposlenih.

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Provodi se kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je iz sredstava Državnog proračuna za 2010. godinu utrošilo ukupno **43.934.825,00 kn.**

Mjera 1.4.1.2. Sustavno poticanje projekata organizacija civilnoga društva usmjerenih poboljšanju kvalitete života starijih osoba

Nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s tijelima jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave i organizacijama civilnoga društva

Rok: Kontinuirano

Postignuti rezultati:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti nije u 2010. godini objavilo javni poziv za poboljšanje kvalitete života starijih osoba u Republici Hrvatskoj u izvođenju organizacija civilnoga društva. Temeljem odluke člника Ministarstva, iz sredstava Državnog proračuna dodijeljena su financijska sredstva Matici umirovljenika Hrvatske za provedbu Programa pružanja pravne pomoći i prevencije u sprječavanju zloupotrebe ugovora o dosmrtnom uzdržavanju i sveobuhvatnoj zaštiti ljudskih prava starijih osoba“ za 300 korisnika starije dobi kroz razne intelektualne, administrativne i socijalne usluge. Tijekom provedbe programa a u cilju zaštite prava starijih osoba, ostvarena je suradnja s centrima za socijalnu skrb na području cijele Republike Hrvatske, Ministarstvom unutarnjih poslova, USKOK-om, Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje, Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje te pravosudnim tijelima.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena. (Iako se radi o mjeri koja se treba provoditi kontinuirano, mjera se slabije provodi zbog ograničenih financijskih sredstava u državnom proračunu.)

Utrošena financijska sredstva: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je iz sredstava Državnog proračuna za 2010. godinu utrošilo ukupno **50.000,00 kn.**

Mjera 1.4.1.3. Poticanje razvoja volonterstva u poboljšanju kvalitete života starijih osoba i skrbi o starijima

Nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s tijelima jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave i organizacijama civilnoga društva

Rok: Kontinuirano

Postignuti rezultati:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je u 2010. godini u suradnji s jedinicama lokalne samouprave i organizacijama civilnog društva provodilo Program pod nazivom „*Volonterska pomoć u Dnevnim boravcima za starije osobe*“ sa ciljem promicanja sudjelovanja volontera u obogaćivanju ponude i sadržaja Dnevnih boravaka za građane starije dobi. Temeljem internog poziva, Ministarstvo je u 2010. godini odabralo za financiranje 11 projekata volonterske pomoći i sklopilo ugovore s 11 jedinica lokalne samouprave, a iste su projekte provodile u partnerstvu s organizacijama civilnoga društva, ustanovama socijalne skrbi i poduzetničkim centrom. To su bili gradovi Pleternica, Buzet, Slavonski Brod, Stari Grad, Šibenik, Metković, Pazin, Vukovar te općine Lobar, Dubrovačko primorje i Brod Moravice.

Također, Ministarstvo je financiralo i projekt Sindikata umirovljenika Hrvatske pod nazivom „*Volonterska skrb za starije osobe u lokalnim zajednicama*“ sa ciljem poticanja volonterske skrbi i sprečavanja socijalne izoliranosti starijih osoba. Projektne aktivnosti provodile su se na području Pule, Splita, Žrnovnice, Trogira, Zagreba, Susedgrada, Sv. Ivan Zelina, Samobora, Dugo Sela i Bjelovara. Tijekom provedbe ostvarena je suradnja s Caritasom, Crvenim križem, udrugama osoba sa invaliditetom, udrugama umirovljenika, vjerskim zajednicama, Hospicijem, Katoličkom misijom i drugima. Usluge koje su obavljali volonteri bile su usmjerene na pomoć pri obavljanju svakodnevnih aktivnosti, informiranje, organizaciju i provedbu slobodnog vremena, zajednička druženja, šetnje te organizaciju posjeta kulturnim i sportskim događanjima.

U volonterskim aktivnostima i uslugama sudjelovao je 291 volonter, različitih dobnih uzrasta, od 15-70 godina starosti, s 80 % zastupljenosti ženskog spola. Svoje vrijeme volonteri/ke poklonili su pružanju različitih socijalnih i zdravstvenih usluga starijim osobama, prijenosu znanja i vještina, očuvanju kulturne baštine, informatičkom opismenjavanju te uvođenju novih sadržaja u Dnevne boravke za starije osobe. U 2010. godini na raznim aktivnostima i uslugama proveli su 9.492 volonterskih sati.

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Provodi se kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je iz sredstava Državnog proračuna za 2010. godinu utrošilo ukupno **299.136,60 kn** (iz Državnog proračuna 249.940,00 kn, a 49.196,60 iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Mjera 1.4.1.4. Sustavno praćenje pitanja starijih osoba kroz međuresornu i međunarodnu suradnju

*Nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
u suradnji s tijelima državne uprave i međunarodnim organizacijama*

Rok: Kontinuirano

Postignuti rezultati:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u partnerstvu s Hrvatskom mrežom volonterskih centara obilježilo je *29. travanj - Europski Dan solidarnosti među generacijama*, organizirajući medijsku kampanju pod nazivom „Solidarnost se gradi korak po korak – započni danas! Volontiraj!“. Putem radijskog spota i plakata dizajniranih u suradnji s četiri Regionalna volonterska centra iz Splita, Osijeka, Rijeke i Zagreba, nastojalo se promovirati solidarnost i volontiranje svih generacija. Isto tako, povodom Dana solidarnosti s Udrugom „Angeljeki“ u osnovnoj školi Stjepana Radića u Brestovcu Orehovičkom, Općina Bedekovčina, održana je svečanost povodom predstavljanja pilot-programa „Mladi za stare - Angeljeki čuvari“. Glavni cilj programa je pružiti konkretan primjer solidarnog pomaganja među različitim generacijama kroz volonterske aktivnosti u lokalnoj zajednici, promociju volonterstva i dobrosusjedske pomoći mladim starijima.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u 2010. godini, u suradnji s Gradom Biogradom na Moru, obilježilo je *1. listopada - Međunarodni dan starijih osoba*. Tristotinjak korisnika starije dobi i izvoditelja Programa međugeneracijske solidarnosti iz cijele Hrvatske okupilo se na Sajmu Dnevnih boravaka, dok su za izvoditelje programa organizirane edukacijske radionice. Edukacije su bile namijenjene stručnim timovima za unaprjeđenje kvalitete rada, a uključivale su znanja o komunikaciji sa starijim osobama, organiziranju usluga, timskoj suradnji i upravljanju volonterima. Održan je i Sajam solidarnosti na kojem su Dnevni boravci za starije osobe imali priliku predstaviti svoje aktivnosti i kreativni rad u sklopu provedbe programa „Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama“. Cilj predmetnog Sajma bila je promocija pozitivne slike o starenju, integriranje starijih i njihovo aktivno sudjelovanje u životu lokalne zajednice. Ministarstvo je dodijelilo i Priznanje za izvrsnost najboljem timu izvoditelja Programa međugeneracijske solidarnosti s ciljem poticanja izvrsnosti u organiziranju i pružanju usluga.

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Provodi se kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je iz sredstava Državnog proračuna za 2010. godinu utrošilo ukupno **202.221,00 kn** (iz Državnog proračuna 161.359,00 kn, iz lokalnih proračuna 30.862,00 kn, 10.000,00 kn iz sredstva Hrvatske mreže volonterskih centara).

Mjera 1.4.2.2. Razviti kvalitetne modele socijalnog planiranja na lokalnoj i regionalnoj razini, te osmisliti i razviti nove mreže lokalnih pružatelja socijalnih usluga

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

Rok: 2008.-2009.

Napomena: U Izvješću za provedbu mjera Akcijskog plana, za razdoblje 2008.-2009. je navedeno da je mjera „djelomično provedena“, stoga je ponovno uvrštena u ovo Izvješće.

Postignuti rezultati:

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je, krajem 2010. godine, napravilo reviziju mreže domova socijalne skrbi i djelatnosti socijalne skrbi koju obavljaju vjerske zajednice, udruge i druge domaće i strane pravne ili fizičke osobe za starije i nemoćne osobe.

Nova mreža domova i djelatnosti socijalne skrbi za sve korisničke skupine izradit će se nakon donošenja novog Zakona o socijalnoj skrbi.

Zakonom o socijalnoj skrbi propisano je da ministar nadležan za poslove socijalne skrbi odlukom utvrđuje mrežu domova socijalne skrbi i djelatnosti socijalne skrbi koju obavljaju vjerske zajednice, udruge i druge domaće i strane pravne ili fizičke osobe.

Nakon donošenja novog Zakona o socijalnoj skrbi, započet će poslovi vezani uz izradu nove mreže.

U tijeku je reforma sustava socijalne skrbi, a jedna od važnijih aktivnosti predviđenih reformom je Socijalno planiranje čiji je strateški cilj podrška planiranju socijalnih usluga i izrada *Glavnog (Master) plana*. Tijekom projektnog zadatka razvijen je mehanizam koji pomaže centrima za socijalnu skrb i drugim dionicima u lokalnoj i regionalnoj zajednici u planiranju pružanja socijalnih usluga u skladu s mjerama Vlade Republike Hrvatske za prevenciju, deinstitutionalizaciju, reintegraciju i uključivanje (inkluziju) ranjivih skupina korisnika. Nadalje, organizirani su programi osposobljavanja i usavršavanja rukovoditelja i zaposlenika centara za učinkovitu upotrebu instrumentarija u planiranju pružanja usluga tako da se potakne raznolikost pružanja usluga u skladu s potrebama korisnika.

U 2010. godini izrađen je lokalni socijalni plan za Virovitičko-podravsku županiju u cijelosti, a u završnoj fazi je izrada za Karlovačku, Šibensko-kninsku, Sisačko-moslavačku i Ličko-senjsku županiju. Plan je javni dokument koji se prati, unapređuje i prilagođava u suradnji s ključnim dionicima.

Planiranje socijalne skrbi na županijskog razini unaprijedilo je koordinaciju s drugim sektorima, poboljšalo usklađivanje ponude i potražnje lokalnih usluga socijalne skrbi te mogućnosti uključivanja ranjivih skupina i onih kojima prijete raznovrsni socijalni rizici. Socijalno planiranje je značajan čimbenik za olakšano zajedničko djelovanje različitih sektora, tijela i ustanova (uključujući nevladin sektor) u pružanju socijalnih usluga, socijalnu integraciju korisnika, upravljanje informacijama i planiranje usluga i trajnog je karaktera. Jedan od rezultata sagledavanja potreba na razini županije je i utvrđivanje potreba za uslugama skrbi izvan vlastite obitelji ali također i uslugama podrške u vlastitoj obitelji, a što je osnova za izradu Mreže usluga socijalne skrbi.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena.

Utrošena financijska sredstva: Obavlja se u okviru redovne djelatnosti Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, osigurana Državnim proračunom.

Poglavlje 1.4.3. Starije osobe u okviru zatvorskog sustava

Mjera 1.4.3.1. Izvršiti prilagodbu smještajnih prostora u svim kaznionicama i zatvorima radi povećanja mogućnosti smještaja starijih i nemoćnih zatvorenika/ica

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa

Rok: Kontinuirano

Postignuti rezultati:

Ministarstvo pravosuđa se očituje kako je u tijeku priprema za dogradnju Zatvora u Zagrebu i izgradnju kaznionice i zatvora u Šibeniku u kojima će biti osigurani uvjeti za smještaj starijih i nemoćnih zatvorenika.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena. (Iako se radi o mjeri koja se treba provoditi kontinuirano, mjera se slabije provodi zbog ograničenih financijskih sredstava u državnom proračunu.)

Utrošena financijska sredstva: Obavlja se u okviru redovne djelatnosti Ministarstva pravosuđa, osigurana Državnim proračunom.

POGLAVLJE 1.5. PSIHIČKI BOLESNE ODRASLE OSOBE

MJERA 1.5.2. Poboľšati uvjete u pogledu prostora, opreme u postojećim domovima za psihički bolesne odrasle osobe i prilagoditi broj i strukturu zaposlenika u skladu sa stvarnim potrebama

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Rok: 2008.-2009.

Napomena: U Izvješću za provedbu mjera Akcijskog plana, za razdoblje 2008.-2009. je navedeno da je mjera „djelomično provedena“, pa ju je potrebno analizirati i u ovom Izvješću.

Postignuti rezultati:

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je donijelo *Pravilnik o vrsti i djelatnosti doma socijalne skrbi, načinu pružanja skrbi izvan vlastite obitelji, uvjetima prostora, opreme i radnika doma socijalne skrbi, terapijske zajednice, vjerske zajednice, udruge i drugih pravnih osoba te centara za pomoć i njegu u kući* (Narodne novine 64/09), koji je stupio na snagu u lipnju 2009. godine. Ovim su Pravilnikom između ostalog uređeni i uvjeti u pogledu prostora, opreme i potrebnih stručnih i dr. radnika za domove socijalne skrbi i druge pružatelje usluga socijalne skrbi za psihički bolesne odrasle osobe.

U 2010. godini osigurano je zapošljavanje dijela potrebnog broja radnika u tri doma za psihički bolesne odrasle osobe (Blato, Osijek i Vila Maria-Pula), ukupno tri radnika. Za to su osigurana potrebna financijska sredstva sukladno točki III. i točki IV. *Odluke o prijemu službenika i namještenika u tijela državne uprave i javne službe* koje se financiraju iz državnog proračuna (Narodne novine 25/00).

Ovim zapošljavanjem nije u potpunosti zaposlen dostatan broj stručno osposobljenog osoblja već se zapošljavanje realiziralo sukladno podnesenim zahtjevima i prema mogućnostima Državnog proračuna, a u skladu sa smjernicama makro-ekonomske politike.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena.

Utrošena financijska sredstva: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je 2010. godine, radi poboljšanja uvjeta prostora i opreme u 18 domova za psihički bolesne odrasle osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, izdvojilo ukupno cca **900.000,00** kuna.

Poglavlje 2. OBRAZOVANJE

Mjera 2.1. Uključivanje sadržaja o neprihvatljivosti svih oblika diskriminacije i sadržaja koji promiču toleranciju i uvažavanje različitosti u odgojno-obrazovne programe za djecu i mlade te prakticiranje takvih odnosa u školi

Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Rok: 2010.

Postignuti rezultati:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je sadržaje o neprihvatljivosti svih oblika diskriminacije te sadržaje koji promiču toleranciju i uvažavanje različitosti uključilo u kompetencije i ishode Nacionalnog okvirnog kurikulumu a napose u module građanskog odgoja i obrazovanja: a) Modul učitelji i učenici miritelji, b) Modul Osnove demokracije – vlast, pravda, odgovornost, privatnost, c) Modul za razvoj ravnopravnosti spolova, d) Modul razvoja karaktera, identiteta i interkulturalnosti, e) Modul razvoja socijalne solidarnosti i humanih vrednota.

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Provodi se kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, osigurana Državnim proračunom.

Mjera 2.2. Izraditi program stručnog usavršavanja za nastavnike i didaktičke materijale

Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje

Rok: 2010.

Postignuti rezultati:

Agencija za odgoj i obrazovanje u suradnji s Ministarstvom, znanosti, obrazovanja i športa organizira školske i županijske te državne smotre projekata iz demokratskog građanstva. Agencija je kroz programe stručnog usavršavanja osposobila i više od 10.000 odgojno-obrazovnih radnika, županijske voditelje stručnih vijeća za ljudska prava i građanski odgoj i obrazovanje te razvila brojne priručnike za nastavnike i udžbenike za učenike.

Provedena su četiri stručna usavršavanja sa temama: a) Pripremljenost nastavnika za među-predmetno ostvarivanje građanskog odgoja i obrazovanja; b) Okvir za nacionalni kurikulum i Građanski odgoj i obrazovanje Modul: Humane vrednote – odgoj za humanost i istraživanje humanitarnog prava, Prevencija trgovanja ljudima; c) Učenje o migracijama i interkulturalno obrazovanje: aktivnost i suradnja institucija i primjeri iz školske prakse; d) Žene u povijesti i odgoj i obrazovanje za razvoj ravnopravnosti spolova.

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Mjera se provodi kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Agencije za odgoj i obrazovanje, osigurana Državnim proračunom.

Mjera 2.5. Provesti obrazovne programe putem kojih bi se javnost i stručne osobe upoznalo s anti-diskriminacijskim propisima i načinima prenošenja HIV/AIDS-a

Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje,

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Rok: 2010.

Postignuti rezultati:

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi tijekom 2010. izradivalo je Nacrt Hrvatskog nacionalnog programa za prevenciju HIV/AIDS koji je prihvaćen od strane Nacionalnog povjerenstva za suzbijanje HIV/AIDS –a. Hrvatskim nacionalnim programom za prevenciju HIV/AIDS-a predviđa se edukacija djelatnika u sustavu odgoja i obrazovanja vezano za suzbijanje HIV infekcije te afirmaciju zdravih stilova života.

Agencija za odgoj i obrazovanje provodi teme vezano za HIV/AIDS u programu stručnih usavršavanja stručnih suradnika na osnovnim i srednjim školama. Treninzi se provode u okviru županijskih stručnih vijeća za ljudska prava i građanski odgoj i obrazovanje.

Osim toga, treninge nastavnika na tu temu provodi i organizacija civilnoga društva „Forum za slobodu odgoja“.

Provedba mjere: Mjera je u provedbi. (Provodi se kontinuirano svake godine.)

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Agencije za odgoj i obrazovanje, osigurana Državnim proračunom.

Mjera 2.6. Integracija edukativnih sadržaja o nemoralnosti i štetnosti korupcije

*Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje
u suradnji s organizacijama civilnog društva*

Rok: 2008.-2011.

Postignuti rezultati:

Agencija za odgoj i obrazovanje je u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, a u svrhu integracije edukativnih sadržaja o nemoralnosti i štetnosti korupcije u sklopu građanskog odgoja i obrazovanja, razvilo: a) *Modul simulirana suđenja i vladavina prava* te b) *Modul odgoja protiv korupcije*.

Provedba mjere: Mjera je u provedbi. (Provodi se kontinuirano svake godine. Krajnji rok je 2011.)

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Agencije za odgoj i obrazovanje, osigurana Državnim proračunom.

Mjera 2.7. Organizirati seminare za učenike i studente o fenomenu trgovanja ljudima

*Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje
u suradnji s organizacijama civilnog društva*

Rok: 2008.-2011.

Postignuti rezultati:

Agencija za odgoj i obrazovanje redovito četiri puta godišnje organizira seminare/radionice za nastavnike za rad s učenicima na temu suzbijanje trgovanja ljudima.

Unutar građanskog odgoja i obrazovanja razvijen je zaseban Modul *Humane vrednote – odgoj za humanost, istraživanje humanitarnog prava* i *Prevenција trgovanja ljudima*. Posebna tema unutar tog modula je *Prevenција trgovanja ljudima*.

Agencija za odgoj i obrazovanje osposobila je 34 nastavnika za trening drugih nastavnika za primjenu ove teme i edukaciju učenika. Ti nastavnici imaju ovlast provoditi trening drugih nastavnika jer su službeno imenovani voditeljima županijskih stručnih vijeća.

Agencija za odgoj i obrazovanje redovito surađuje s Hrvatskim Crvenim križem koji ima osposobljene trenere za poučavanje o suzbijanju trgovanja djecom i ljudima i tiskane brojne priručnike za nastavnike i udžbenike za učenike.

Osim u suradnji s Agencijom, Hrvatski Crveni križ organizira i zasebne seminare za nastavnike na temu suzbijanja trgovanja ljudima. Godišnje je takvim treningom obuhvaćeno 600 nastavnika od strane Agencije i još 400 od strane Hrvatskog Crvenog križa.

Provedba mjere: Mjera je u provedbi. (Mjera se provodi kontinuirano. Krajnji rok je 2011.)

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Agencije za odgoj i obrazovanje, osigurana Državnim proračunom.

Preporuka za unaprjeđenje: Redefinirati mjeru na način da glasi „Organizirati seminare o fenomenu trgovanja ljudima za učitelje i nastavnike“.

Mjera 2.8. Uspostaviti sustav praćenja, vrednovanja, osiguranja kvalitete i informiranja u obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava i osigurati potrebne uvjete za njegovo funkcioniranje

Nositelj: *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Centar za vanjsko vrednovanje znanja u suradnji s odgovarajućim sveučilišnim i istraživačkim ustanovama te organizacijama civilnoga društva*

Rok: 2010.

Postignuti rezultati:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa pokrenulo je izradu *kurikuluma za građanski odgoj i obrazovanje* sukladno Nacionalnom okvirnom kurikulumu.

Vanjsko vrednovanje postignuća učenika u području građanskog odgoja i obrazovanja provodit će Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena.

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, osigurana Državnim proračunom.

Mjera 2.9. Dosljedno i cjelovito uključiti načela i sadržaje obrazovanja za ljudska prava u planove razvoja odgoja i obrazovanja, Hrvatski nacionalni standard (HNOS), udžbenički standard, kurikulume i nacionalne ispite za srednju školu

Nositelj: *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Ured pučkog pravobranitelja, odgovarajuće sveučilišne i istraživačke ustanove te organizacije civilnog društva*

Rok: 2008.-2011.

Postignuti rezultati:

Agencija za odgoj i obrazovanje navodi da se političke, pravne i stručne pretpostavke za provođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo razvijaju od 1999. godine kad je Vlada Republike Hrvatske donijela prvi *Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava*. Provođenje takvog odgoja temelji se na brojnim nacionalnim programima, strategijama i akcijskim planovima koje su donijeli Vlada i Sabor Republike Hrvatske.

Tijekom 2010. godine razvijene su tri značajne pretpostavke za sustavno uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja: Ponovo je osnovan *Nacionalni odbor za odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo* kao savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske. Osnovan je Sveučilišni centar za ljudska prava koji će služiti svim fakultetima nastavničkog smjera za obrazovanje studenata – budućih nastavnika za provođenje građanskog odgoja i obrazovanja u školama. Donesen je Nacionalni okvirni kurikulum (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa 2010.).

Nakon donošenja *Nacionalnog okvirnog kurikuluma* provođenje građanskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj obvezno je u cjelokupnom odgojno-obrazovnom sustavu. U Nacionalnom okvirnom kurikulumu za osnovne i srednje škole utvrđene su kompetencije koje se mogu razvijati kroz građanski odgoj i obrazovanje. Da bi se one mogle sustavno razvijati od najranije dječje dobi potrebno je da se građanski odgoj i obrazovanje primijeni kao obvezni kros-kurikularni predmet u osnovnoj i srednjoj školi, izborni u višim razredima osnovne

škole, redoviti u srednjoj školi (postojeći Politika i gospodarstvo). Građanska kompetencija utvrđena je i kao jedna od ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje.

U tijeku je izrada kurikuluma za građanski odgoj i obrazovanje. On treba omogućiti školama sustavno uključivanje građanskih kompetencija u kurikulume škola - utvrđenih u NOK-u i u predmetnom kurikulumu. Škole će same utvrditi načine provedbe sukladno njihovim mogućnostima i osposobljenosti njihovih nastavnika.

U Agenciji za odgoj i obrazovanje tijekom su proteklih deset godina razvijeni brojni moduli i projekti konkretne primjene građanskog odgoja i obrazovanja u školi koji se temelji na interaktivnim metodama učenja i poučavanja te projektima povezivanja škole i lokalne zajednice: a) *Modul odgoja za mir i nenasilno rješavanje sukoba*; b) *Osnove demokracije: vlast, pravda, odgovornost, privatnost*; c) *Projekt građanin i učenje za poduzetništvo*; d) *Zakon u razredu i simulacija suđenja*; e) *Razvoj identiteta i inter-kulturalnosti*; f) *Učenje volontiranja i razvoj socijalne solidarnosti*; g) *Humane vrednote i humanitarno pravo*; h) *Prevenција trgovanja ljudima*; i) *Suzbijanje predrasuda prema nacionalnim manjinama i nacionalnih manjina prema većini*; j) *Modul zaštite i promicanja ravnopravnosti spolova*; k) *Modul obrazovanja za zaštitu potrošača*.

Agencija za odgoj i obrazovanje je u sklopu obveznog stručnog usavršavanja u proteklih deset godina osposobila više od 10.000 odgojno-obrazovnih radnika za provođenje građanskog odgoja i obrazovanja a u suradnji s nevladinim organizacijama još jedanput toliko. Imenovala je i osposobila županijske voditelje stručnih vijeća za demokratsko građanstvo da budu treneri drugih nastavnika za interaktivne metode učenja i poučavanja. Razvila je brojne priručnike za nastavnike i udžbenike za učenike te druge nastavne materijale.

Svake godine u organizaciji Agencije i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa održavaju se školske, županijske i državna smotra projekata iz demokratskog građanstva te smotra simuliranih suđenja u suradnji školskog i pravosudnog sustava.

U razvijanju stručnih pretpostavki za sustavno uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja, Agencija surađuje s predstavnicima Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Županijskog suda u Zagrebu, s predstavnicima Ureda pravobraniteljice za djecu, s Centrom za istraživanje ljudskih prava, sa sveučilišnim profesorima i nastavnicima u školama, s predstavnicima javnih medija, organizacija civilnoga društva i sl.

Kroz međunarodne projekte također redovito surađuje sa stručnjacima za građanski odgoj i obrazovanje. Dugotrajna razmjena stručnjaka ostvaruje se s Centrom za građanski odgoj i Federalnim ministarstvom obrazovanja SAD-a, s Vijećem Europe i njegovim Odjelom za demokratsko građanstvo i ljudska prava. Aktivno sudjeluje u radu Klastera Europske komisije, a za suradnju koristi i projekte Europske unije.

Centar za ljudska prava smatra da se vezano za provedbu navedene mjere (2.9.) dogodio pomak u smislu provedenih javnih rasprava na temu obrazovanja za demokratsko građanstvo kao i u naporima *Koordinacije/inicijative civilnog društva za obrazovanje za demokratsko građanstvo* koja u sebi okuplja sve bitne dionike: organizacije civilnoga društva, nastavnike/ice, akademsku zajednicu i stručnjake na ovom području kako bi se ukazalo na potrebu stvaranja zajedničkih preporuka i planova za definiranje i uvođenja odgoja za demokratsko građanstvo u nastavni kurikulum.

Isto tako od velike je važnosti spomenuti i pripreme IPA-projekta koji će se provoditi u 2011/2012. godini pod nazivom "*Human Rights and Active Citizenship- introducing school curricula*", čiji nositelj je Mreža mladih Hrvatske u partnerstvu sa Centrom za ljudska prava, Centrom za mir i nenasilje Osijek i Istraživačko-obrazovnim centrom za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U provedbu će biti uključeni Agencija za odgoj i obrazovanje s kojom je uspostavljena suradnja i Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja koji se uključio u pripremu okvira za monitoriranje/evaluaciju uvođenja obrazovanja za demokratsko građanstvo u sadržaj obrazovnog sustava.

Ured za ljudska prava, kao administrativno tijelo novo-uspostavljenog tijela Vlade Republike Hrvatske - *Nacionalnog odbora za odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo*, (09. travnja 2010. godine) ističe da Nacionalni odbor u ostvarivanju svojih zadaća, daje smjernice za izradu novih nacionalnih dokumenata u području obrazovanja za demokratsko građanstvo, i to: kod izrade *Kurikuluma građanskog odgoja*

i obrazovanja za obvezno i neobvezno obrazovanje prema Nacionalnom okvirnom kurikulumu te izrade Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja u visokom obrazovanju i obrazovanju odraslih.

Provedba mjere: Mjera je u provedbi. Mjera se provodi kontinuirano. (Krajnji rok je 2011. godina.)

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Agencije za odgoj i obrazovanje, osigurana Državnim proračunom.

Mjera 2.10. Uvesti obrazovanje za ljudska prava u veleučilišne i sveučilišne programe, kao i u programe stručnog usavršavanja, s posebnim naglaskom na nastavničke, edukacijsko-rehabilitacijske, pravne i druge fakultete koji pripremaju stručnjake za rad s djecom i mladima

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje i odgovarajućim sveučilišnim ustanovama i organizacijama civilnoga društva

Rok: 2009.- 2011.

Postignuti rezultati:

Na inicijativu Povjerenstva Vlade RH za ljudska prava, na 08. sjednici Rektorskog zbora RH, održanoj 16. travnja 2010. godine u Puli, raspravljalo se o potrebi *sustavnog obrazovanja i istraživanja u području ljudskih prava i demokratskog građanstva na razini sveučilišta, veleučilišta i visokih škola*. Na sjednici Rektorskog zbora je zaključeno da je „sustavno obrazovanje i istraživanje u području ljudskih prava i demokratskog građanstva važna društvena obveza te je navedeno pitanje potrebno urediti na razini sveučilišta na način da svako sveučilište osnuje centar ili odjel za istraživanje o ljudskim pravima“. Također je zaključeno da će „Rektorski zbor formirati povjerenstvo Rektorskog zbora koje će biti sastavljeno od predstavnika sveučilišta i vijeća veleučilišta i visokih škola.“ Odluka o formiranju Povjerenstva je donijeta 28. lipnja 2010. godine. Također je odlučeno da će se na posebnoj sjednici Rektorskog zbora donijeti smjernice za djelovanje Povjerenstva te naznačiti moguće oblike djelovanja pojedinog sveučilišta u području obrazovanju za ljudska prava i demokratsko građanstvo. U rad Povjerenstva Rektorskog zbora uključen je i član Povjerenstva Vlade RH za ljudska prava.

Također se na prvoj sjednici Nacionalnog odbora za odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo, održanoj dana 27. listopada 2010. godine raspravljalo o dinamici integracije obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u visoka učilišta.

Na drugoj sjednici Nacionalnog odbora, održanoj dana 09. veljače 2011. godine, predstavnici Sveučilišta u Zagrebu, Zadru i Dubrovniku izvijestili su o poduzetim aktivnostima glede uvođenja obrazovanja za ljudska prava na njihovim sveučilištima.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je uključeno u rad Povjerenstva Vlade RH za ljudska prava vezano uz provedbu navedene mjere.

Radna skupina u koju su uključeni predstavnici Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Agencije za znanost i visoko obrazovanje te Povjerenstva Rektorskog zbora izradit će kurikulum s utvrđenim kompetencijama nastavnčkih i ne-nastavnčkih studijskih profila, a Povjerenstvo Rektorskog zbora izradit će smjernice za modele provedbe građanskog odgoja i obrazovanja na visokim učilištima.

Provedba mjere: Mjera je u provedbi. (Krajnji rok 2011. godina)

Utrošena financijska sredstva: Nisu utrošena financijska sredstva.

Preporuke za unaprjeđenje: Uočena je nemogućnost provedbe mjere u propisanim uvjetima tako da će se naknadno odrediti nositelj provedbe mjere.

Mjera 2.11. *Donošenje programa učenja hrvatskog jezika, povijesti i kulture za tražitelje azila i azilante; propisa o načinu provođenja programa i provjeri znanja tražitelja azila, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom, radi pristupa obrazovnom sustavu.*

*Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa uz suglasnost Ministarstva za unutarnje poslove
Rok: 2009.-2011.*

Postignuti rezultati:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je donijelo *Program hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za tražitelje azila i azilante* (NN 129/09) i *Pravilnik o načinu provođenja programa i provjeri znanja tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, radi pristupa obrazovnom sustavu RH* (NN 89/08). Navedeni *Pravilnik* je propis kojega je donio ministar nadležan za poslove obrazovanja uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, a na temelju članka 104. Zakona o azilu (NN 79/07). Ovim se *Pravilnikom* propisuje način provođenja programa učenja hrvatskog jezika, povijesti i kulture te provjere znanja tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, radi uključivanja u obrazovni sustav Republike Hrvatske.

Ministarstvo unutarnjih poslova daje suglasnost za donošenje *Pravilnika o načinu provođenja programa i provjeri znanja tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, radi pristupa obrazovnom sustavu RH* (NN 89/08). Mjera je u nadležnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je, na temelju članka 43. stavka 10. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10 i 105/10) a sukladno Zakonu o azilu i Zakonu o izmjeni i dopuni Zakona o azilu (NN 79/07 I 88/10) donijelo 2010. godine *Odluku o imenovanju Povjerenstva za izradu Nastavnog plana i programa hrvatskoga jezika za azilante i tražitelje azila starije od 15 godina radi pristupa srednjoškolskom obrazovnom sustavu i sustavu obrazovanja odraslih.*

Navedeno Povjerenstvo obvezno je do kraja 2011. godine izraditi Nacionalni plan i program hrvatskoga jezika za azilante i tražitelje azila starije od 15 godina te ga dostaviti Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa.

Provedba mjere: Mjera je u provedbi. (Krajnji rok je 2011.)

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, osigurana Državnim proračunom.

Mjera 2.12. *I nadalje provoditi programe izobrazbe zatvorenika/ica i odgajanika*

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa

Rok: Kontinuirano

Postignuti rezultati:

U okviru Ministarstva pravosuđa, nastavlja se provedba programa izobrazbe zatvorenika/ica i odgajanika.

Ciljne skupine zatvorenika su: nepismeni zatvorenici (opismenjavanje), zatvorenici koji nemaju završenu osnovnu školu (organizira se osnovno školovanje), zatvorenici koji imaju završenu osnovnu školu (programi osposobljavanja), zatvorenici koji imaju završenu srednju trogodišnju ili četverogodišnju školu (prekvalifikacija, dokvalifikacija, informatički programi), zatvorenici koji nemaju završenu srednju školu (završavanje započetog obrazovanja ili prekvalifikacija već postojećih na tržištu radne snage, nekonkurentnim ali potrebnim traženim zanimanjima).

Maloljetnicima se može izreći odgojna mjera upućivanja u odgojni zavod ili kazna maloljetničkog zatvora. Zatvorski sustav ima školu:

- u okviru *Odgojnog zavoda Turopolje*, koja provodi osnovno i srednje strukovno obrazovanje s različitim programima verificiranim od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

- u *Kaznionici u Lepoglavi* djeluje Centar za odgoj i obrazovanje koji prema programu Obrazovnog centra «Ivanec 2» ima verificirane programe za osposobljavanje odraslih za raznovrsna strukovna zanimanja (zanat).

- u *Odgojnom zavodu u Požegi* se organizira obrazovanje maloljetnica u suradnji s obrazovnim ustanovama iz lokalne zajednice, s Centrom za izobrazbu u Lepoglavi te obrazovnim ustanovama gdje su maloljetnice dopisno započele školovanje.

Vrsta i način izobrazbe su sastavni dio pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora.

U okviru Projekta Vlade Republike Hrvatske pod nazivom *Projekt resocijalizacije ovisnika o drogama* koji su završili neki od programa odvikavanja od ovisnosti i rehabilitacije u terapijskoj zajednici ili zatvorskom sustavu, te ovisnika koji su u izvanbolničkom tretmanu i duže vrijeme stabilno održavaju apstinenciju i pridržavaju se propisanog načina liječenja, tijekom 2010. godine program prekvalifikacije ili doškovanja (za računalnog operatera) završilo je ukupno 37 zatvorenika (22 u Kaznionici u Glini, 10 u Zatvoru u Šibeniku te 5 u Zatvoru u Puli).

Nakon završene edukacije u okviru Projekta resocijalizacije, u suradnji sa Zavodom za zapošljavanje, za 22 zatvorenika u Kaznionici u Glini i za 10 zatvorenika u Zatvoru u Šibeniku, organizirane su radionice o pisanju životopisa, prezentacijskim vještinama prilikom traženja posla i sl. Radionice su održale službenice odjela za profesionalno usmjeravanje područnih ureda Zavoda za zapošljavanje.

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Provodi se kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Ministarstva pravosuđa, osigurana Državnim proračunom.

Poglavlje 3. Rad i zapošljavanje

Mjera 3.3. Poduzimanje aktivnosti radi povećanja zapošljavanja pripadnika romske manjine oba spola

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok: Kontinuirano – sukladno godišnjem planu za poticanje zapošljavanja

Postignuti rezultati:

Aktivnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koje su umjerene na *poduzimanje aktivnosti radi povećanja zapošljavanja pripadnika romske manjine oba spola* obuhvaćale su uključivanje u obrazovanje za stjecanje vještina traženja posla, financiranje obrazovanja za stjecanje stručnih vještina, sufinanciranje zapošljavanja i sufinanciranje zapošljavanja u javnim radovima.

- *Aktivnost obrazovanja za stjecanje vještina traženja posla* imala je za cilj povećati kompetentnost, motivaciju, vještine aktivnog traženja posla, te značaj stavova i ponašanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine. Obrazovanje za stjecanje vještina traženja posla provodilo se kroz 3 modula: «Kako tražiti posao» - poučavanje o tehnici pismenih ponuda poslodavcima; «Kako se predstaviti poslodavcu» - priprema nezaposlene osobe za razgovor s poslodavcem, upoznavanje s najčešćim pitanjima poslodavaca, načinima vođenja intervjua i dr.; «Metode samoprocjene» - upoznavanje nezaposlenih osoba s različitim metodama samoprocjene osobnih znanja, vještina i karakteristika osobnosti. Ukupan broj uključenih nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u obrazovanje za stjecanje vještina traženja posla u 2010. godini iznosio je 265 osoba, od toga 107 žena ili 40,4 %.

- *Mjera - financiranja obrazovanja za nepoznatog poslodavca* imala je za cilj poboljšati zapošljivost osoba romske nacionalne manjine, osobito mladih osoba i žena kroz uključivanje u programe osposobljavanja za zanimanja i osposobljavanje uz zapošljavanje. Mjera se temeljila na Nacionalnom planu za poticanje zapošljavanja 2009.-2010. godinu za 2010. godinu. U razdoblju od 08. veljače do 31. prosinca 2010. godine, ukupno je obrazovano 32 osobe romske nacionalne manjine, od toga 9 žena.

- *Mjera - sufinanciranje zapošljavanja Roma u trajanju od 24 mjeseca* imala je za cilj poboljšati zapošljivost osoba romske nacionalne manjine, osobito mladih osoba i drugih osoba koje imaju stečeno zvanje ili prethodno

radno iskustvo. Mjera se temeljila na Nacionalnom planu za poticanje zapošljavanja 2009.-2010. godinu za 2010. godinu. U razdoblju od 08. veljače do 31. prosinca 2010. godine, ukupno je zaposleno 4 osobe romske nacionalne manjine, od toga 2 žene.

- *Mjera - sufinanciranje javnih radova* imala je za cilj društveno korisnim radom afirmirati socijalnu uključenost i ublažiti socijalne posljedice nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine uz potporu lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu.

Mjera se temeljila na Nacionalnom planu za poticanje zapošljavanja 2009.-2010. godinu za 2010. godinu. U razdoblju od 08. veljače do 31. prosinca 2010. godine, ukupno je zaposleno 268 osoba romske nacionalne manjine, od toga 73 žene.

Tabelarni prikaz: Poduzimanje aktivnosti radi povećanja zapošljavanja pripadnika romske manjine oba spola u 2010. godini (vidjeti: Dodatak)

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Provodi se kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: U okviru *Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2009.-2010. za 2010. godinu*, kojeg je Vlada usvojila na sjednici održanoj 21. svibnja 2009. godine, osigurana su sredstva na poziciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za provođenje mjera za osposobljavanje i zapošljavanje osoba romske nacionalne manjine prema Nacionalnom programu za Rome/Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015.

- 2010. godine - utrošeno je ukupno **4.898.988,25 kn**, od toga za *Mjeru - financiranje obrazovanja osoba romske nacionalne manjine* utrošeno je 180.298,66 kn, za *Mjeru – sufinanciranje zapošljavanja Roma* u trajanju od 24 mjeseca utrošeno je 323.389,00 kn i za *Mjeru – sufinanciranje zapošljavanja u javnim radovima* 4.395.300,59 kn.

Aktivnost uključivanja u obrazovanje za stjecanje vještina traženja posla se provodila u sklopu redovitih aktivnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za koju nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva.

Mjera 3.4. Poduzimati aktivnosti radi povećanja mogućnosti radnog angažmana zatvorenika/ica u suradnji sa Zavodom za zapošljavanje

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa

Rok: Kontinuirano

Postignuti rezultati:

Ministarstvo pravosuđa ističe da svrha izvršavanja kazne zatvora jest i osposobljavanje zatvorenika/ica za život na slobodi u skladu sa zakonom i pravilima društvene zajednice.

Proces rada na mjestima rada za zatvorenike/ice mora odgovarati procesu istih poslova na slobodi, a za obavljeni rad zatvoreniku/zatvorenici pripada naknada. Prava i obveze koje proizlaze iz rada uređene su odgovarajućom primjenom Zakona o radu.

Zatvorenicima osuđenima na kaznu zatvora do jedne godine može se odobriti nastavak rada kod poslodavca izvan kaznionice odnosno zatvora ili nastavljanje obavljanja vlastite gospodarske ili druge djelatnosti. Navedenim se smanjuje financijska nesigurnost zatvorenika i osoba koje uzdržavaju, nastavljaju radni odnos i reducira se najveći dio negativnih učinaka oduzimanja slobode.

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Provodi se kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Ministarstva pravosuđa, osigurana Državnim proračunom.

Poglavlje 5. Nacionalne manjine

Poglavlje 5.1. Rješavanje problema izbjeglih pripadnika srpske nacionalne manjine

Napomena Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva:

Sredstva za provedbu mjera iz poglavlja 5.1. **Rješavanje problema izbjeglih pripadnika srpske nacionalne manjine** osigurana su na sedam pozicija Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva te kroz jednu poziciju Ministarstva zaštite okoliša prostornog uređenja i graditeljstva.

Također, kako nacionalna pripadnost korisnika mjera nije sadržana kao obilježje, podatke o utrošenim sredstvima nije moguće prikazivati po nacionalnoj strukturi korisnika mjera.

Sa pozicija Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva je u 2010. godini utrošeno 520.390.162,13 kn iz kojih je sredstava među ostalim financirano i rješavanje problema izbjeglih pripadnika srpske nacionalne manjine.

Sa pozicije Ministarstva zaštite okoliša prostornog uređenja i graditeljstva za rješavanje problema izbjeglih pripadnika srpske nacionalne manjine, u 2010. godini utrošeno je **102.095.541 kn**.

Utrošena financijska sredstava za sve mjere iz poglavlja 5.1: Sa svih pozicija (7 pozicija Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva te kroz jednu poziciju Ministarstva zaštite okoliša prostornog uređenja i graditeljstva), za rješavanje problema izbjeglih pripadnika srpske nacionalne manjine po svim mjerama iz poglavlja 5.1. utrošeno je u 2010. godini - **622.485.703,13 kn**.

Mjera 5.1.1. Rješavanje preostalih slučajeva stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava - izvan područja posebne državne skrbi (PPDS) kroz kupnju stanova na tržištu i izgradnju stanova, i to ukupno oko 1.200-1.600 stanova: 50 % stanova u 2008.g. i preostali broj potrebnih stanova u 2009.g.

Ovisno o broju stanova koji će se graditi, odnosno dinamici tog programa, veći broj potrebnih stanova kupit će se na tržištu nekretnina u 2008.-2009.g. – na PPDS prema programu MRRŠVG i to uglavnom kroz obnovu oštećenih i razorenih stambenih zgrada kao i iseljenje dijela trenutnih korisnika stanova, te po potrebi izgradnju potrebnih stanova odnosno stambenih zgrada za oko 2.000 preostalih korisnika

*Nositelj: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i
Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva*

Rok: IV kvartal 2009.

Napomena: U *Izvešću za provedbu mjera Akcijskog plana, za razdoblje 2008.-2009.* je navedeno da je mjera 5.1.1. „djelomično provedena“.

Postignuti rezultati:

Prema mjerilu iz *Akcijskog plana za ubranu provedbu Programa stambenog zbrinjavanja na i izvan područja posebne državne skrbi za izbjeglice – bivše nositelje stanarskog prava*, u 2009. godini bilo je potrebno stambeno zbrinuti 2.070 obitelji izbjeglica bivših nositelja stanarskog prava od čega 1.578 na PPDS-u i 492 izvan PPDS-a. Slijedom neočekivanih poteškoća u provedbi Akcijskog plana (ekonomska kriza, bankrot nekih tvrtki angažiranih na provedbi, duža procedura javne nabave usklađena s EU standardima) obveze iz mjerila za 2009. godinu nisu ispunjene u cijelosti slijedom čega je Vlada Republike u lipnju 2010. godine donijela Revidirani Akcijski plan za ubranu provedbu Programa stambenog zbrinjavanja na i izvan područja posebne državne skrbi za izbjeglice - bivše nositelje stanarskog prava koji se žele vratiti u Republiku Hrvatsku. Revidiranim planom dio obveza iz 2009. godine prenesen je na 2010. i 2011. godinu.

Novi Revidirani plan predviđa završetak stambenog zbrinjavanja 2.070 obitelji BNSP-a iz mjerila za 2009. godinu do 30.06.2011. godine. Od toga je do 31.12.2010. godine bilo je potrebno zbrinuti 1.265 obitelji BNSP-a (885 na PPDS-u i 380 izvan PPDS-a), a preostalih 805 obitelji (693 na PPDS-u i 112 izvan PPDS-a) planira se zbrinuti do 30.06.2011. godine.

Obveze iz Revidiranog plana predviđene do 31.12.2010. godine izvršene su u cijelosti, osigurani su stanovi i kuće za ukupno 1.275 obitelji BNSP-a (890 na PPDS-u i 385 izvan PPDS-a), dakle čak za 10 obitelji više od planiranog broja.

Uočeni problemi: Nedostupnost bivših nositelja stanarskog prava u smislu kompletiranja dokumentacije potrebne za odlučivanje o pravu na stambeno zbrinjavanje.

Nesigurnost dijela korisnika u odluku o povratku o čemu govori jedan broj korisnika kojima je pravo utvrđeno i kojima su stanovi dodijeljeni a stanovi nisu preuzeti već su neuseljeni.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena. (U 2010. godini mjera je provedena u roku koji je planiran Revidiranim akcijskim planom. Ostatak obveza iz mjerila za 2009. godinu planira se izvršiti prema Revidiranom akcijskom planu do 30. lipnja 2011. godine.)

Mjera 5.1.2. Završiti proces povrata imovine

*Nositelj: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva
u suradnji s Ministarstvom pravosuđa*

Rok: IV kvartal 2008.

Postignuti rezultati:

Aktivnost 5.1.2.1. Riješiti preostala pitanja vezana za povrat imovine

Aktivnost 5.1.2.1.1. Obnova devastirane imovine

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva je u cijelosti riješilo početnih 400 zahtjeva za obnovu devastiranih obiteljskih kuća.

U 2010. godini zaprimljeno je 28 novih zahtjeva za obnovu devastiranih obiteljskih kuća od kojih je 13 pozitivno riješeno i proslijeđeno na postupanje Upravi za obnovu ovog Ministarstva, 4 su zahtjeva negativno riješena, a ostalih 11 zahtjeva je u postupku kompletiranja dokumentacije. Pored navedenog od 15 zahtjeva koji su u izvješću za 2008.-2009. godinu bili u postupku kompletiranja, 2 zahtjeva su tijekom 2010. godine prešla u negativno riješene zahtjeve dok preostalih 13 zahtjeva stranke još uvijek nisu kompletirale.

U 2010. godini iz nadležnosti Uprave za obnovu završeni su radovi na 13 devastiranih objekata, proveden je postupak javne nabave za još 17 objekata koji će uskoro biti uvedeni u radove sanacije, a 2 objekta su u fazi projektiranja (napominjemo da je u ove brojke uključen dio objekata koji su pozitivno riješeni tijekom 2008. i 2009. godine i ušli su u izvješće za 2008.- 2009. godinu ali su u radove sanacije uvedeni 2010. godine).

Provedba aktivnosti: Aktivnost je provedena u cijelosti.

Aktivnost 5.1.2.1.2. Sudski postupci radi iseljenja privremenih korisnika

Temeljem Zakona o privremenom preuzimanju i upravljanju određenom imovinom nadležne stambene komisije gradova ili općina dodijelile su privremeno u posjed i na korištenje privremenim korisnicima 19.280 stambenih objekata u vlasništvu fizičkih osoba. 19.264 stambena objekta vraćena su u posjed vlasnicima većina njih do 2005. godine. U preostalim 16 slučajeva u tijeku su sudski postupci pred nadležnim Općinskim sudovima radi iseljenja privremenih korisnika.

Provedba aktivnosti: Aktivnost je djelomično provedena.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva u potpunosti je provelo mjeru iz svoje nadležnosti, a rješavanje preostalih 16 slučajeva u nadležnosti je sudova.

Aktivnost 5.1.2.1.3. Naknada za neovlaštena ulaganja u zauzetu imovinu

U Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva evidentirana su 24 zahtjeva za naknadu sredstava za ulaganja privremenog korisnika u stambeni objekt koji je bio dodijeljen privremeno u posjed i na korištenje. Od navedenog broja riješeno je 13 slučajeva. Za rješavanje je preostalo još 11 slučajeva vezano uz koje se pred nadležnim sudovima vode postupci za naknadu ulaganja privremenih korisnika.

Provedba aktivnosti: Aktivnost je djelomično provedena.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva u potpunosti je provelo mjeru iz svoje nadležnosti, a rješavanje preostalih 11 slučajeva u nadležnosti je općinskih sudova.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena.

Izvršenje mjere u konačnici ovisi o nadležnim sudovima. U odnosu na iseljenje privremenih korisnika i naknadu za neovlaštena ulaganja u imovinu, provedba mjere je uspješna iz nadležnosti resornog Ministarstva pravosuđa. Mjera je u tijeku izvršavanja iz nadležnosti sudova (sudski postupci radi iseljenja i radi neovlaštenih ulaganja u zauzetu imovinu).

Mjera 5.1.4. Završiti administrativne postupke vezano za negativna rješenja o pravu na obnovu i stambeno zbrinjavanje

Nositelj: *Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i
Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva*

Rok: *IV kvartal 2009.*

Postignuti rezultati:

Aktivnost 5.1.4.1. Administrativni postupci vezani uz pravo na obnovu

Nacionalna pripadnost korisnika obnove nije sadržana kao obilježje ni po kojoj evidenciji ili dokumentaciji stoga nije moguće podatke prikazivati po nacionalnoj strukturi korisnika prava.

U 2010. godini, izdano je ukupno 1.685 prvostupanjskih rješenja o pravu iz obnove, od čega 652 pozitivna, a 1.033 negativna rješenja. Od pozitivnih rješenja, 320 se odnosi na pravo na organiziranu obnovu, a 332 se odnose na pravo na isplatu novčanih potpora za popravak objekata I.-III. stupnja oštećenja. Sva pozitivna rješenja ažurno se uključuju u tekuće provedbene programe (projektiranje, izvođenje radova ili isplata novčanih potpora) i nema listi čekanja na realizaciju utvrđenih prava. Potpuni završetak programa obnove u ratu oštećenih ili uništenih obiteljskih kuća planiran je u 2012. godini. U istom razdoblju, zaprimljeno je 308 žalbi na prvostupanjska rješenja Ureda državne uprave nadležnih za poslove obnove.

Radi ažurnijeg provođenja drugostupanjskih postupaka, u 2008. godini je dodatno uposleno 8 vježbenika-diplomiranih pravnika (ukupno uposleno 12 pravnika), koji su uz mentorstvo iskusnijih djelatnika obučeni voditi drugostupanjske postupke.

U 2010. godini, riješeno je 4.560 drugostupanjskih predmeta, a završetak rješavanja svih preostalih žalbi (oko 4.200) očekuje se sredinom 2011. godine.

I u 2010. godini, zadržana je vrlo visoka razina zakonitosti i stručnosti u vođenju drugostupanjskih postupaka, jer je u 98% predmeta pred Upravnim sudom Republike Hrvatske potvrđeno drugostupanjsko rješenje Ministarstva (102 presude u 2010. godini) Najveći problem u vođenju drugostupanjskih postupaka je u dislociranosti podnositelja žalbi izvan prostora RH, te u nesređenim imovinsko-pravnim odnosima i postupcima nasljeđivanja, te u nepotpunim očitovanjima Komisija za popis i procjenu ratnih šteta.

Provedba aktivnosti: Aktivnost je djelomično provedena. Ostvaren je napredak u ažurnosti rješavanja drugostupanjskih predmeta.

Aktivnost 5.1.4.2. Administrativni postupci vezani uz pravo na stambeno zbrinjavanje BNSP-a

Od ukupno 14.044 zaprimljena zahtjeva za stambeno zbrinjavanje BNSP-a na i izvan PPDS-a administrativno je riješeno 11.619 zahtjeva, dakle riješeno je 82,7% do sada zaprimljenih zahtjeva. Napominjemo da se broj zahtjeva za stambeno zbrinjavanje BNSP-a na PPDS-u povećava budući da nije određen konačni rok za podnošenje zahtjeva. Tako je u 2010. godini evidentirano 313 novih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje BNSP-a. S obzirom na planirano otvaranje roka za stambeno zbrinjavanje BNSP-a izvan PPDS-a početkom 2011. godine očekuje se dodatno povećanje broja novozaprimljenih zahtjeva.

Do kraja 2010. godine na PPDS-u je ukupno donijeto 1.593 prvostupanjskih negativnih rješenja ili zaključaka o obustavi postupaka od čega je na iste zaprimljeno ukupno 258 žalbi. Po žalbama je u drugostupanjskom postupku donijeto 231 drugostupanjsko rješenje dok za preostalih 27 predmeta u žalbenom postupku u ovom trenutku nije donijeta odluka. Od 231 donesenih drugostupanjskih rješenja protiv njih 27 pokrenut je upravni spor.

Izvan PPDS-a je ukupno donijeto 1.875 prvostupanjskih negativnih rješenja ili zaključaka o obustavi postupka od čega je na iste zaprimljeno ukupno 569 žalbi. Po žalbama je u drugostupanjskom postupku donijeto 525

drugostupanjskih rješenja dok za preostalih 44 predmeta u žalbenom postupku u ovom trenutku nije donijeta odluka. Od 525 donesenih drugostupanjskih rješenja, protiv njih 75 pokrenut je upravni spor.

Provedba aktivnosti: Aktivnost je djelomično provedena.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena. (Planira se završetak administrativnih postupaka u 2011. godini za do sada zaprimljene zahtjeve.)

Poglavlje 5.2. Romska nacionalna manjina

Mjera 5.2.2. Provođenje edukacije službenika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave o pravima nacionalnih manjina i zabrani diskriminacije

Nositelj: Ministarstvo uprave i Akademija lokalne demokracije

Rok: I kvartal 2008. i IV kvartal 2009.

Napomena: prema *Izvešću za provedbu mjera Akcijskog plana, za razdoblje 2008.-2009.*, mjera „nije provedena“ u roku jer je planirano edukaciju lokalnih službenika provesti istovremeno sa nositeljima izvršne vlasti koji su izabrani na redovnim i dopunskim izborima u svibnju i prosincu 2009. godine. Izvršene su samo inicijalne pripreme za provedbu edukacije lokalnih službenika i novoizabranih nositelja izvršne vlasti.

Postignuti rezultati:

Ministarstvo uprave je, u suradnji s Akademijom lokalne demokracije, tijekom svibnja-lipnja 2010. godine, provelo iz Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, mjeru 1.1.3. „Edukacija općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika te lokalnih službenika o službenoj i javnoj uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina na razini lokalnih jedinica“ te mjeru 8A.2.1. „Edukacija općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika te lokalnih službenika koji rade na kadrovskim poslovima o pravu prednosti pri zapošljavanju pod jednakim uvjetima onih jedinica u kojima pripadnici nacionalnih manjina imaju to pravo“. U okviru provedbe ovih mjera održana su 4 regionalna skupa, odnosno seminara, u Topuskom, Bizovcu, Zadru i Puli, čime su te mjere iz navedenog Akcijskog plana u cijelosti provedene.

Nadalje, tijekom prosinca 2010. godine, Ministarstvo uprave i Akademija lokalne demokracije proveli su iz Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, mjeru 9.1. „Edukacija općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika te službenika jedinica lokalne samouprave o funkcijama i ovlastima vijeća i predstavnika nacionalnih manjina onih jedinica na čijem području su izabrana vijeća i predstavnici nacionalnih manjina u cilju učinkovitijeg djelovanja vijeća“. U okviru navedene mjere održana su četiri regionalna savjetovanja, i to (7. prosinca) u Belom Manastiru, (8. prosinca) u Sisku, (14. prosinca) u Gospiću te (15. prosinca) u Rijeci, a osim nositelja izvršnih ovlasti u jedinicama samouprave i njihovih zamjenika te službenika jedinica samouprave, savjetovanjima su nazočili i izabrani članovi vijeća i pojedinačni predstavnici nacionalnih manjina u jedinicama samouprave.

U okviru provedbe svih navedenih mjera bila su obuhvaćena pitanja koja se odnose na prava pripadnika nacionalnih manjina; poduzimanje posebnih (pozitivnih) mjera prema pripadnicima nacionalnih manjina koje se ne smatraju diskriminacijom; te opća pitanja koja se odnose na nediskriminaciju i zabranu diskriminacije pripadnika nacionalnih manjina u pristupu pravima.

Međutim, kako je mjerom 5.5.2. Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije izričito predviđena edukacija o pravima nacionalnih manjina i zabrani diskriminacije za službenike jedinica lokalne i područne (samouprave), Ministarstvo uprave predlaže provedbu mjere 5.5.2. tijekom II, III i IV kvartala 2011. godine.

Provedbom ove mjere, podignuta je razina svijesti i znanja o pravima pripadnika nacionalnih manjina među nositeljima izvršnih ovlasti u jedinicama samouprave i njihovim zamjenicima, službenicima jedinica samouprave te predstavnicima nacionalnih manjina u jedinicama samouprave.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena, tijekom 2010. godine, i to provedbom odgovarajućih mjera iz Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Utrošena financijska sredstva: Mjera se provodi u okviru aktivnosti Ministarstva uprave za provedbu navedenih mjera iz Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina te su utrošena sredstva osigurana za provedbu istoga Akcijskog plana.

Mjera 5.2.3. Praćenje zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, predstavničkim i izvršnim tijelima lokalnih jedinica, državnoj upravi i upravnim tijelima lokalnih jedinica

Nositelj: Ministarstvo uprave

Rok: *Kontinuirano*

Postignuti rezultati:

Tijekom 2010. godine redovito su, svakog mjeseca, ažurirane evidencije o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, uredima Vlade RH i ostalim državnim tijelima. Početkom i krajem 2010. godine, prikupljeni su podaci, ažurirane su postojeće evidencije te izrađene analize stanja zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima jedinica samouprave na dan 31. prosinca 2009. godine i na dan 1. listopada 2010. godine. Nadalje, radi praćenja stanja i osiguravanja ostvarivanja prava pripadnika nacionalnih manjina na zastupljenost u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica samouprave, Ministarstvo uprave je prikupilo podatke, izradilo evidenciju te izradilo analizu stanja zastupljenosti i ostvarivanja prava pripadnika nacionalnih manjina na zastupljenost u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica samouprave na dan 1. veljače 2010. godine.

Izmjenama i dopunama Ustava Republike Hrvatske u lipnju 2010. godine poboljšana je ravnopravnost pripadnika nacionalnih manjina. I Izvorišnim osnovama umjesto 10 autohtonih nacionalnih manjina izrijeком se navode sve 22 nacionalne manjine.

Donesene su i *izmjene i dopune Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina*, temeljem kojih nacionalne koje u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s više od 1,5 % stanovnika imaju pravo na najmanje 3 zastupnika u Hrvatskom saboru, a nacionalne manjine koje u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s manje od 1,5 % stanovnika, pored općega biračkog prava, na osnovi posebnoga biračkog prava imaju pravo izabrati pet zastupnika pripadnika nacionalnih manjina.

Nadalje, sukladno izmjenama i dopunama Ustavnog zakona izabrana nacionalna vijeća nacionalnih manjina djeluju kao koordinacija vijeća nacionalnih manjina. Srpsko narodno vijeće djeluje kao Koordinacija vijeća srpske nacionalne manjine za područje Republike Hrvatske i ima pravnu osobnost. Način rada i financiranja koordinacija uređuju se zakonom.

Sukladno ovim izmjenama i dopunama Ustavnog zakona, Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 15. prosinca 2010. godine donio *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor*, u kojem se detaljno uređuju ova dva nova modela izbora zastupnika pripadnika nacionalnih manjina, u Hrvatski sabor.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave

Prema podacima iz privremene evidencije Ministarstva uprave o broju i strukturi zaposlenih državnih službenika i namještenika, na dan 30. studenoga 2010. godine u tijelima državne uprave bilo je zaposleno ukupno 51.770 državni službenik i namještenik, od čega 2.045 pripadnika nacionalnih manjina odnosno 3.95 %.

Od navedenog broja, u središnjim tijelima državne uprave zaposleno je ukupno 1.877, a u uredima državne uprave u županijama 168 pripadnika nacionalnih manjina.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima jedinica samouprave

Na dan 1. listopada 2010. godine, prema podacima iz evidencije o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima jedinica samouprave, od ukupno 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave njih 115 osigurava zastupljenost, odnosno zapošljava pripadnike nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima. U upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno je zaposleno 12.865 službenika i namještenika, od čega 584 ili 4,54 % pripadnika jedne od 22 nacionalnih manjina, 46 ili 0,358 % nepoznate narodnosne pripadnosti i 9 ili 0,070 % službenika i namještenika koji su se izjasnili kao muslimani.

Od 96 jedinica (u 84 općine i grada te 12 županija) u kojima je potrebno osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno odredbi članka 56.a stavak 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi kojom je propisano da predstavnici nacionalnih manjina koji sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, isto tako imaju pravo na zastupljenost u izvršnim i upravnim tijelima tih jedinica, to se pravo u cijelosti ostvaruje u njih 57. U navedeni broj od 96 jedinica samouprave, uključeno je i 16 jedinica u kojima pripadnici određene nacionalne manjine čine većinu biračkog tijela jedinice.

Brojčani podaci o ostvarivanju odgovarajuće zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na dan 1. veljače 2010. godine

Prema evidenciji Ministarstva uprave, koja je uspostavljena radi praćenja prava pripadnika nacionalnih manjina na ostvarivanje odgovarajuće zastupljenosti u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica samouprave, zastupljenost jednog pripadnika iz reda nacionalnih manjina koji u ukupnom biračkom tijelu jedinice lokalne samouprave sudjeluju s 5%-15 % potrebno je osigurati u 82 jedinice samouprave; razmjernu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina koje u ukupnom biračkom tijelu jedinice lokalne samouprave sudjeluju s više od 15 %, a u kojima u ukupnom biračkom tijelu ne čine većinu birača, potrebno je osigurati u 64 jedinice samouprave; dok je razmjernu zastupljenost u predstavničkom tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina u ukupnom biračkom tijelu sudjeluju s više od 5 % potrebno osigurati u 12 županija.

Napominjemo da je u podatak o broju jedinica lokalne samouprave u kojima pripadnici pojedinih nacionalnih manjina u biračkom tijelu sudjeluju s više od 15%, uvršteno je i 12 jedinica samouprave u kojima je potrebno osigurati i običnu i razmjernu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu. Također, napominjemo da u navedene podatke nije uključen broj od 16 jedinica lokalne samouprave, odnosno općina u kojima pripadnici neke nacionalne manjine čine većinu u ukupnom biračkom tijelu, kao niti broj jedinica u kojima je zastupljenost u predstavničkom i / ili izvršnom tijelu propisana statutom jedinice samouprave.

Slijedom navedenog, pripadnicima nacionalnih manjina potrebno je osigurati zastupljenost u izvršnom tijelu 88 jedinica samouprave, odnosno osigurati mjesto jednog zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana u jedinicama samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina ostvaruju pravo na razmjernu zastupljenost u njenom predstavničkom tijelu, osim ako općinski načelnik, gradonačelnik i župan nisu izabrani iz reda pripadnika tih nacionalnih manjina.

Prema podacima iz evidencije Ministarstva uprave na dan 1. veljače 2010. godine, zastupljenost ili razmjerna zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu ostvarena je u 155 jedinica lokalne i područne samouprave. Ukupan broj pripadnika nacionalnih manjina koji su izabrani za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je 584, od čega 447 Srba, 8 Bošnjaka, 17 Čeha, 34 Mađara, 5 Slovaka, 5 Rusina, 1 Ukrajinac, 1 Albanac, 3 Roma i 63 Talijana.

Nadalje, zastupljenost u izvršnom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarena je u ukupno 84 jedinice. Iz reda pripadnika nacionalnih manjina izabrana su 2 gradonačelnika i 19 zamjenika gradonačelnika, 8 općinskih načelnika i 47 zamjenika općinskih načelnika te 8 zamjenika župana, od čega 51 Srba, 2 Bošnjaka, 2 Čeha, 6 Mađara, 1 Nijemac, 2 Rusina i 20 Talijana.

Ministarstvo uprave je krajem travnja 2010. godine, provelo nadzor u 13 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje niti nakon *Naputka Središnjeg državnog ureda za upravu (sada Ministarstva uprave)*, Klasa: 016-01/09-01/0015, Urbroj: 515-09-02-09-2 od 19. ožujka 2009.; *Zaključka Vlade Republike Hrvatske*, Klasa: 013-03/05-02/01, Urbroj: 5030109-09-1 od 10. ožujka 2009. godine (kojima su se zadužile jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na dosljednu primjenu članka 20. stavak 7. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina); *te Zaključka Vlade Republike Hrvatske* od 22. listopada 2009. godine - nisu uskladile statute s odredbama Ustavnog zakona i posebnih zakona.

U svrhu otklanjanja nezakonitosti i omogućavanja primjene Ustavnog zakona, temeljem članka 21. Zakona o sustavu državne uprave, kojim je propisano da će tijela državne uprave ako u provedbi upravnog nadzora ocjene da postoje određene nezakonitosti poduzeti mjere iz svoje nadležnosti u svrhu otklanjanja nezakonitosti, a osobito neposredno obaviti poslove u granicama svog djelokruga tijela iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave, te temeljem članka 80.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Ministarstvo je donijelo odluke o obustavi od primjene odredaba statuta u jedinicama samouprave u dijelovima koji se odnosi na ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina na zastupljenost u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica te je predložilo Vladi Republike Hrvatske upućivanje zahtjeva Ustavnom sudu za ocjenu ustavnosti statuta u navedenim dijelovima, što je Vlada i učinila.

Sukladno Odlukama Vlade Republike Hrvatske od 6. svibnja 2010. godine o raspisivanju dopunskih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno o raspisivanju dopunskih izbora za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina u jedinicama samouprava u kojima odgovarajuća zastupljenost nije bila prethodno ostvarena, u cilju ostvarivanja prava na odgovarajuću zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave održan je, dana 13. lipnja 2010. godine, drugi krug dopunskih izbora. Održavanjem ovih izbora u cijelosti je završen izborni postupak započet u svibnju 2009. godine, održavanjem redovitih izbora za članove predstavničkih tijela i nositelje izvršnih ovlasti u jedinicama samouprave.

Odgovarajući podaci su kontinuirano prikupljeni i nakon održavanja drugog kruga dopunskih izbora, koji su održani u lipnju 2010. godine.

Ministarstvo uprave će u 2011. godini ažurirati evidenciju, odnosno raspolagati ažuriranim podacima o stanju zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim i izvršnim tijelima svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, bez obzira na postojanje zakonske obveze za osiguranjem zastupljenosti ili je ta obveza uređena statutom jedinice samouprave.

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Provodi se kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: Mjera se provodi u okviru redovitih aktivnosti Ministarstva uprave te nisu utrošena dodatna financijska sredstva.

Mjera 5.2.4. Praćenje donošenja i provedbe planova zapošljavanja osoba koje prema posebnim propisima imaju prednost pri zapošljavanju te u tom sklopu i zapošljavanja nacionalnih manjina

Nositelj: Ministarstvo uprave

Rok: 2008.-2009.

Napomena: U *Izvešću za provedbu mjera Akcijskog plana, za razdoblje 2008.-2009.* je navedeno da je mjera „djelomično provedena“ jer nije zaposlen planirani broj pripadnika nacionalnih manjina. Naime, Planom prijama za 2008. godinu je, od planiranog broja 226 ukupno zaposleno 42 pripadnika nacionalnih manjina, dok Plan prijama za 2009. godinu nije donesen.

Postignuti rezultati:

Ministarstvo uprave navodi da zbog ograničenih sredstava u državnom proračunu, *Plan prijama u državnu službu za 2009. godinu* nije donesen te određen broj tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije donijelo plan prijama. *Planom prijama u državnu službu u tijela državne uprave, stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2010. godinu*, mogućnost zapošljavanja novih službenika, odnosno raspisivanja javnih natječaja radi popunjavanja radnih mjesta ograničena je na zapošljavanje državnih službenika zbog izvršavanja obveza prema Europskoj uniji te na zapošljavanje državnih službenika u tijelima uključenim u provedbu IPA programa.

Planom prijama u državnu službu za 2010. godinu nije planirano zapošljavanje određenog broja osoba koje prema posebnim propisima imaju prednost pri zapošljavanju, uključujući i pripadnike nacionalnih manjina.

Ministarstvo uprave napominje da nema razvijenu odgovarajuću tehničku infrastrukturu za sveobuhvatno prikupljanje, ažuriranje i obradu odgovarajućih podataka.

Nadalje, uvidom u podatke koje je zaprimilo Ministarstvo uprave može se zaključiti da u velikoj većini jedinica samouprave, koje imaju obvezu osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima te u kojima do kraja 2009. godine to pravo nije ostvareno, nije planirano zapošljavanje potrebnog broja pripadnika nacionalnih manjina radi ostvarivanja zastupljenosti sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te Zakonu o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Uočeni problemi: Zbog ograničenih sredstava u državnom proračunu, *Plan prijama za 2009. godinu* nije donesen te određen broj tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije donijelo plan prijama. Planom prijama za 2010. godinu, mogućnost zapošljavanja je ograničena i ne odnosi se na nacionalne manjine. Ministarstvo uprave nema adekvatnu informacijsku opremu za prikupljanje i obradu podataka.

Provedba mjere: Mjera je djelomično provedena.

Utrošena financijska sredstva: Mjera se provodi u okviru redovitih aktivnosti Ministarstva uprave te nisu utrošena dodatna financijska sredstva.

Preporuke za unaprjeđenje: Pribavljanje informacijske opreme za prikupljanje i obradu podataka. Ministarstvo uprave treba pojačati provedbu upravnog nadzora nad upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Poglavlje 7. SUZBIJANJE I SANKCIONIRANJE DISKRIMINATORNOG POSTUPANJA

Poglavlje 7.1. Sankcioniranje diskriminacije

Mjera 7.1.1. Provođenje treninga za policijske službenike o postupanju kod počinjenja kaznenih djela iz mržnje

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova

Rok: 2008.-2010.

Postignuti rezultati:

u Informacijskom sustavu Ministarstva unutarnjih poslova su, u cilju što efikasnijeg praćenja zločina iz mržnje i evidencije rezultata u provedbi (*track record*), tijekom kolovoza 2010. godine, učinjene određene preinake koje omogućavaju pregled stanja po zločinima iz mržnje počevši od ukupnog broja zabilježenih događaja, broja kaznenih djela i prekršaja, pretraživanja po motivu i drugim parametrima. Također je upućen naputak svim ustrojstvenim jedinicama o načinu postupanja i praćenja problematike zločina iz mržnje u smislu *track recorda* gdje je naglašena nužnost da se zločini iz mržnje prate s posebnom pozornošću s obzirom da se počinjenjem takvih kaznenih djela i drugih kažnjivih radnji (prekršaja) ugrožavaju osnovne ljudske slobode. Posebno je naznačeno da *track record* podrazumijeva praćenje stanja po predmetima od saznanja za događaj pa sve do završetka postupka.

U svezi s izmjenama u načinu praćenja, a radi kvalitetne primjene napatka, tijekom rujna 2010. godine održane su edukacije u Policijskoj upravi splitsko-dalmatinskoj, Policijskoj upravi zagrebačkoj, Policijskoj upravi primorsko-goranskoj i Policijskoj upravi osječko-baranjskoj, na kojima su bili i predstavnici svih ostalih policijskih uprava u Republici Hrvatskoj, ukupno 162 policijska službenika, kojom prilikom su dane bitne smjernice o načinu postupanja i prepoznavanja zločina iz mržnje, poglavito načinu i potrebi praćenja tijeka postupka i evidentiranja u Informacijskom sustavu ovoga ministarstva sukladno načinjenim izmjenama, nakon čega su sve policijske uprave izvršile daljnju edukaciju u svim svojim ustrojstvenim jedinicama kako bi svi policijski službenici bili upoznati sa svim bitnim odrednicama postupanja, praćenja i evidentiranja zločina iz mržnje.

Tabelarni prikaz: Policijska akademija provodi tečajeve i seminare u sklopu kojih je se provode kolegiji vezani za borbu protiv diskriminacije (vidjeti: Dodatak)

U Odjelu za policijsku obuku Policijske akademije, problematika zločina iz mržnje obrađuje se kroz osnovne informacije u okviru predmeta kazneno pravo, kriminalistika te psihologija i komunikologija u okviru Programa srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac (kao temeljnom i obveznom programu obrazovanja za sve buduće policijske službenike koji se zapošljavaju na radnom mjestu policijskog službenika temeljne policije sa srednjom stručnom spremom).

U periodu od ožujka 2009. do prosinca 2010. godine, ovaj Program završile su tri skupine polaznika, što ukupno iznosi 2.185 polaznika.

Provedba mjere: Mjera je provedena. (Provodi se kontinuirano.)

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Ministarstva unutarnjih poslova, osigurana Državnim proračunom.

Mjera 7.1.4. Stvaranje baze podataka o sudskim postupcima (kaznenim i prekršajnim) zbog djela počinjenih iz diskriminatornih razloga

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa

Rok: dinamika u skladu s provedbom mjere 7.1.3. (II kvartal 2009.)

Napomena: U Izvješću za provedbu mjera Akcijskog plana, za razdoblje 2008.-2009. je navedeno da je mjera „djelomično provedena“.

Postignuti rezultati:

Ministarstvo pravosuđa temeljem prikupljenih podataka od strane sudova vodi evidencije o sudskim postupcima (prekršajni, građanski i kazneni) koji se tiču Zakona o suzbijanju diskriminacije. Slijedom toga, uspostavilo je odgovarajuću bazu podataka te je dodavanjem novih rubrika osuvremenilo obrazac za prikupljanje podataka koji je donesen i objavljen u ožujku 2010. godine.

Tijekom 2010. godine, u odnosu na kaznene predmete vezane uz diskriminaciju, iz prethodnog razdoblja ostalo je neriješeno 7 predmeta, zaprimljeno je još 7 predmeta, te su ukupno pravomoćno riješena 2 predmeta (u oba slučaja riječ je o osuđujućoj presudi).

U drugoj polovici 2010. godine su prvi puta vođeni i prekršajni postupci vezani uz diskriminaciju, te je do kraja 2010. godine zaprimljeno ukupno 15 predmeta, od čega je do kraja siječnja 2011. godine pravomoćno riješeno 4 prekršajna predmeta.

Glede građanskih predmeta situacija je u 2010. godini bila slijedeća: iz prethodnog razdoblja ostala su neriješena 3 predmeta, zaprimljeno je 36 novih predmeta, a ukupno su pravomoćno riješena 3 predmeta.

Provedba mjere: Mjera je provedena.

Utrošena financijska sredstva: Sredstva iz redovne djelatnosti Ministarstva pravosuđa, osigurana Državnim proračunom.

III. ZAKLJUČAK

Radna skupina je pripremila *Nacrt Izvješća o provedbi Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije, za 2010. godinu* (u daljnjem tekstu: *Izvješće*).

Od 31 razmatrane mjere, **12 mjera je djelomično provedeno.**

Radi se o 12 mjera koje se provode ali s kašnjenjem u području - integracije osoba s invaliditetom, međugeneracijske solidarnosti, institucionalne skrbi za starije i nemoćne osobe, skrbi za psihički bolesne osobe, rješavanja pitanja nacionalnih manjina te sankcioniranja diskriminacije.

Vidljiv **napredak** je postignut u područjima *obrazovanja* te *suzbijanja i sankcioniranja diskriminatornog postupanja*.

U području *obrazovanja*, na inicijativu Povjerenstva za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, Nacionalnog odbora za odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo te Rektorskog zbora, ulažu se znatni naponi za uvođenje obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u visoka učilišta. Također, provode se stručne rasprave i seminari o suzbijanju stereotipa i predrasuda prema nacionalnim manjinama u kontekstu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

U području *suzbijanja diskriminacije*, uspostavljena je odgovarajuća baza podataka te je dodavanjem novih rubrika osuvremenjen obrazac za prikupljanje podataka o diskriminatornim osnovama i sudskim postupcima.

Važno je naglasiti da se u *području obitelji i socijalne skrbi* uspješno i kontinuirano se provodi obrazovanje policijskih službenika za potrebe suzbijanja obiteljskog nasilja.

U daljnjem periodu predstoje **izazovi** u području *ostvarivanja prava nacionalnih manjina*, posebice u dosljednoj primjeni članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina odnosno ostvarivanja plana zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, na što se ukazuje i u okviru procesa pregovora s EU. Važno je naglasiti da se odgovarajuća zastupljenost nacionalnih manjina u tijelima državne uprave ne može postići bez donošenja *Plana prijama u državnu službu u tijela državne uprave, stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske*. Prema dostupnim informacijama, u 2009. i 2010. godini nije donesen predmetni Plan prijama. Zbog toga je vrlo važno u budućem razdoblju od strane resornog tijela (Ministarstva uprave) izraditi gore navedeni Plan prijama u kojem će točno biti određen broj pripadnika nacionalnih manjina koji se planira zaposliti u tijelima državne uprave.

Iz Izvješća je vidljivo da je u svim područjima djelovanja, većinom provedeno ili se kontinuirano provode aktivnosti koje pridonose unaprjeđenju sustava borbe protiv diskriminacije. Međutim, u praćenju sudske prakse, uočeni su neki oblici postupanja sudova koji imaju diskriminatorna obilježja. To se posebno odnosi na sudske postupke koji su vođeni od strane privremenih korisnika protiv vlasnika nekretnina radi plaćanja naknade za ulaganje u imovinu koja je dana privremeno u posjed i na korištenje. U nekim od tih sudskih postupaka donesene su odluke prema kojima su vlasnici obvezani na plaćanje nerealno visoke naknade za neovlaštena ulaganja.

U Izvješću su navedene i „*Preporuke za unaprjeđenje*“ koje se odnose primjerice na redefiniranje naziva mjera (mjera 2.7.), određivanje nositelja i su-nositelja mjera (2.10.), pribavljanje informacijske opreme potrebne za prikupljanje i obradu podataka ili osnaživanje provedbe upravnog nadzora nad upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave vezano uz donošenje planova prijama zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina (5.2.4.), kako bi se izrada novog Akcijskog plana za 2011.-2013. godinu unaprijedila i poboljšala.

Prema zaprimljenim podacima državnih tijela, u svrhu provedbe mjera iz Nacionalnog plana u 2010. godini utrošeno je ukupno **1,345.775.520,22 kuna**. Ukupno utrošena financijska sredstva za provedbu mjera znatno su veća od gore iskazanih budući da su osigurana i utrošena kroz redovitu djelatnost tijela državne uprave, sredstvima donatora, sredstvima projekata EU i sl.

D O D A T A K

Mjera. 1.2.2. Tabela prikaz: Problematika nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i rodne diskriminacije obuhvaćena je kroz temeljni tečaj za rad policijskih službenika (Dodatak)

RB	NAZIV PROGRAMA	VRIJEME REALIZACIJE	BROJ POLAZNIKA	BROJ SATI	SADRŽAJI
1.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji – V naraštaj	18.-25.1. PA	25	33	Društveni i kriminološki aspekti nasilja u obitelji; Zakonski i podzakonski propisi o zaštiti od nasilja u obitelji; Policijska intervencija i izvidi u predmetima obiteljskog nasilja; Posebnosti međuresorne suradnje u predmetima nasilja u obitelji
2.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji - VI naraštaj	8.-15.2. PA	31	33	- II -
3.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji - VII naraštaj	8.-15.3. PA	26	33	- II -
4.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji – VIII naraštaj	12.-19.4. PA	25	32	- II -
5.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji – IX naraštaj	17.-24.5. PA	28	33	- II -
6.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji – X naraštaj	20.-27.9. PA	27	37	- II -
7.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji – XI naraštaj	27.9.-10. PA	32	37	- II -
8.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji – XII naraštaj	11.-18.10. PA	35	34	- II -
9.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji – XIII naraštaj	25.-29.10. PA	39	33	- II -
10.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji – XIV naraštaj	8.-15.11. PA	36	35	- II -
11.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji – XV naraštaj	22.-29.11. PA	34	35	- II -
12.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika operativnog dežurstva policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji – XVI naraštaj	6.-13.12. PA	34	36	- II -
UKUPNO		12	372	411	- II -

R.B.	TEČAJ	SMJEŠTAJ	PREHRANA	HONORARI PREDAVAČA	UKUPNO		BROJ STRANICA MATERIJALA
1.	V naraštaj	0	2.607,11	3.350,00	5.957,11		7.208
2.	VI naraštaj	0	3.557,55	1.800,00	5.357,55		6.279
3.	VII naraštaj	0	2.995,50	3.750,00	6.745,50		4.691
4.	VIII naraštaj	0	2.866,50	2.400,00	5.266,50		8.045
5.	IX naraštaj	0	3.249,12	3.950,00	7.199,12		6.891
6.	X naraštaj	0	3.011,58	4.000,00	7.011,58		6.520
7.	XI naraštaj	2.060,00	8.399,00	3.800,00	14.259,00		6.920
8.	XII naraštaj	2.080,00	9.051,74	4.600,00	15.731,74		8.621
9.	XIII naraštaj	1.630,00	7.491,65	1.800,00	10.921,65		9.064
10.	XIV naraštaj	2.190,00	8.662,82	1.350,00	12.202,82		9.530
11.	XV naraštaj	2.040,00	7.836,16	2.000,00	11.876,16		9.549
12.	XVI naraštaj	2.210,00	8.846,90	3.300,00	14.356,90		7.949
UKUPNO		12.210,00	68.575,63	36.100,00	116.885,63*		91.267**

*u troškove nisu uračunate kopije radnih materijala, dnevnice i putni troškovi polaznika

**cijena jedne kopije iznosi 0,069 kn

Mjera 3.3. Tabela prikaz: Poduzimanje aktivnosti radi povećanja zapošljavanja pripadnika romske manjine oba spola u 2010. godini

AKTIVNOST	POKAZATELJI
Uključivanje u obrazovanje za stjecanje vještina traženja posla	265 osoba od toga 107 žena
Sufinanciranje/financiranje obrazovanja osoba romske nacionalne manjine	32 osobe od toga 9 žena
Sufinanciranje zapošljavanja Roma u trajanju od 24 mjeseca	4 osobe od toga 2 žene
Sufinanciranje javnih radova	268 osoba od toga 73 žene

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Mjera 7.1.1. Tabela prikaz: Policijska akademija provodi tečajeve i seminare u sklopu kojih je se provode kolegiji vezani za borbu protiv diskriminacije (Dodatak)

- kolegij **Zločini iz mržnje – 4 sata**

	Naziv programa	Broj programa	Broj polaznika
2010.	Tečaj granične policije	6	893
	Tečaj za kriminalističke tehničare	1	23
	Tečaj prometne policije – osnovni tečaj prometne policije	2	55

- kolegij **Kulturološke razlike stanovnika raznih zemalja – 5 sati**

2010.	Tečaj granične policije	6	893
-------	-------------------------	---	-----

- kolegij **Suzbijanje nasilja u obitelji**

	Naziv programa	Broj programa	Broj polaznika
2010.	Temeljni tečaj za rad policijskih službenika šefova smjena OD policijskih postaja u predmetima nasilja u obitelji	12	372
	Specijalistički tečaj za suzbijanje maloljetničke delinkvencije	-	-
	Tečaj za policijske službenike OKC-a policije	-	-
	Tečaj za kontakt policajce	2	52

- kolegij *Suzbijanje nasilja među mladima*

	Naziv programa	Broj programa	Broj polaznika
2010.	Specijalistički tečaj za suzbijanje maloljetničke delinkvencije	-	-
	Tečaj za policijske službenike OKC-a policije	-	-

- kolegij *Ljudska prava*

	Naziv programa	Broj programa	Broj polaznika
2010.	Tečaj za kontakt policajce	2	52